

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	23802 Міжнародний бізнес
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23802
Назва ОП	Міжнародний бізнес
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Лема Галина Володимирівна, Страпчук Олена Дмитрівна, Ковтонюк Катерина Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	12.02.2024 р. – 14.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2024-01/Відомості%20про%20самооцінювання%20освітньої%20програми_9.pdf
Програма візиту експертної групи	https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2024-02/Програма%20проведення%20акредитаційної%20експертизи.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма «Міжнародний бізнес» відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Фокус ОП спрямований на підготовку здобувачів у сфері міжнародних економічних відносин із поглибленим вивченням іноземних мов. Спеціалізація «Міжнародний бізнес» поверхнево розкривається у змісті ОП (діяльність суб'єктів мікрорівня реалізується не за всіма формами міжнародних економічних відносин, визначаючи одних з них як основні). Усі групи стейкхолдерів залучаються до оновлення ОП, проте здобувачі та роботодавці не приймають участь в дискусіях та остаточного прийняття рішення щодо внесення змін до ОП. НПП та здобувачі приймають участь в міжнародних стажуваннях, що посилює інтернаціоналізацію освітньої діяльності на ОП. Членами кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами реалізуються два міжнародних проекти: Jean Monnet Chair "Сталий, інклюзивний та розумний розвиток в умовах процесу децентралізації: досвід ЄС" та Jean Monnet Center of Excellence "Волинський центр європейських студій: зелене та безпечне сусідство". Освітня діяльність на ОП здійснюється українською та/або англійською мовою. Використані аббревіатури: ОП - освітньо-професійна програма, НП - навчальний план, НПП - науково-педагогічні працівник, ЕГ - експертна група, ОК - освітні компоненти, ВК - вибіркові компоненти, ПРН - програмні результати навчання, ЗВО - заклад вищої освіти, МВ - міжнародні відносини, МЕВ - міжнародні економічні відносини, ВО - вища освіта, МБ - міжнародний бізнес, ДКХП - Довідник кваліфікаційних характеристик професій, ННІМВ - Навчально-науковий інститут міжнародних відносин.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Відкриття ОП «Міжнародний бізнес» у ВНУ імені Лесі Українки, що розташований у Волинській обл., яка входить до єврорегіону «Буг» була обумовлена необхідністю задовольнити попит місцевого бізнесу у фахівцях, здатних працювати в компаніях, які займаються зовнішньоекономічною діяльністю та володіють на мовленнєвими, комунікаційними та аналітичними компетентностями. В ЗВО створена та реально функціонує Рада роботодавців. Комунікація з роботодавцями відбувається переважно під час неформальних зустрічей з гарантом ОП. Отримані пропозиції від роботодавців виносяться на обговорення під час засідань кафедри. Співпраця з роботодавцями також відбувається відповідно до укладених договорів в т.ч. скерування на практику та здійснення навчання з «елементами дуальної освіти» (поєднання навчання та роботи на підприємстві/організації, що передбачає зарахування окремих тем ОК та цілих ВК). Інтернаціоналізація освітньої діяльності на ОП відбувається шляхом участі НПП в міжнародних проектах та програмах міжнародного співробітництва. НПП мають відповідний рівень знання іноземної мови підтверджений сертифікатами B2, що дозволяє нормативні та вибіркові навчальні дисципліни викладати англійською мовою, що підтверджується відповідними сертифікатами. ОП реалізується українською та англійською мовами. Мову навчання вибирають здобувачі. Навчальне забезпечення (силабуси) представлені українською та англійською мовою. Здобувачі приймають участь в програмах міжнародної мобільності (Міщук Ю., Потинська Я., Мироненко А. - Поморський університет у Слупську (Польща), Бондар В. - Вища школа економіки та інновацій у Любліні (Польща)), та проходять практичну підготовку за кордоном (Олійник В.Л. - Eurosupport Group Sp. z o.o., Польща). У ЗВО також укладені та реалізуються договори на здійснення внутрішньої мобільності (Олійник В. - Хмельницький національний університет). У ВНУ імені Лесі Українки створена Асоціація випускників, яка займається збором та аналізом інформації щодо їх кар'єрного шляху. Випускники факультету міжнародних відносин по завершенню навчання продовжують співпрацю із ЗВО у якості роботодавців.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: -Зміст ОП відповідає предметній області спеціалізації 292 МЕВ для першого (бакалаврського) рівня ВО та частково відповідає спеціалізації ОП «Міжнародний бізнес». -Професійна кваліфікація для здобувачів ОП 2020-2023 присвоюється за умови відсутності Професійного стандарту. -Порушення логіки черговості вивчення і викладання ОК (ОК15-ОК21); некоректне визначення пререквізитів ОК (ОК8-ОК1; ОК19-ОК2; ОК24-ОК31). -Зміст ОП для здобувачів громадян України та іноземних громадян відрізняється, в додатках до диплому зафіксовано усі ОК, які вивчають громадяни України та іноземні громадяни, перевищення к-ті кредитів визначених в ЗУ «Про ВО» для підготовки здобувача першого (бакалаврського) рівня ВО. -Співвідношення компетенцій та ПРН в ОП не відповідає «Матриці відповідності...». -Інформація про ВК ЗВО є складно доступною, неуніфікована в рамках ЗВО, інформаційні повідомлення про ВК не містять критеріїв оцінювання. -В силабусах ОК «Теорія міжнародних відносин» 2022-23: 1) зустрічаються джерела інформації, які видані росією, 2) силабуси відрізняються в частині обов'язкових структурних елементів. -Необізнаність усіх учасників освітнього процесу щодо допустимого відсотку оригінальності тексту. -Кваліфікаційні роботи не розміщені ні в репозитарії, ні на сайті ЗВО. -Один раз здобувачі і жодного разу роботодавці не були долучені до обговорення та остаточного прийняття рішення щодо внесення змін в ОП. Зміни внесені в ОП не в повній мірі відображені в протоколах засідання кафедри. Рекомендації: -В змістовній частині ОП робиться перекоп під час вивчення особливостей реалізації окремих форм МЕВ на мікрорівні. Робочій групі разом з гарантом переглянути зміст ОП. -Внести зміни до Порядку формування ОП та НП в частині визначення вимог до присвоєння професійної кваліфікації, що відповідає чинному законодавству України. -Внести зміни до структурно-логічної схеми ОП. -Внести зміни до ОП, НП та Порядку формування ОП та НП з метою забезпечення уніфікації змісту ОП для здобувачів громадян України та іноземних громадян; в додатках до диплому іноземних громадян вказувати реальні ОК, які вивчалися здобувачами, оцінки; не перевищувати 240 кред. -Переглянути та привести до

відповідності співвідношення компетенції та ПРН в ОП згідно до Стандарту. -Спростити доступ до переліку ВК ЗВО (пошук здійснювати не через ОП), змінити інформаційні повідомлення про ВК на силабуси, де буде зазначено систему оцінювання. -Переглянути політику ЗВО щодо використання в освітній діяльності джерел виданих в росії; посилити контроль з боку завідувачів кафедр та гаранта ОП щодо оформлення силабусів ОК. -Посилити інформування учасників освітнього процесу щодо допустимого відсотку оригінальності тексту, який встановлений в ЗВО. - Розміщувати кваліфікаційні роботи в репозитарії або на сайті ЗВО. -Залучати здобувачів та роботодавців до дискусії та ухвалення рішення щодо внесення змін до ОП. Зміни щодо назв ОК та к-ті кредитів ОК мають бути обговорені та зафіксовані в протоколах засідання кафедр.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою ОП “Міжнародний бізнес” “підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців з широкими можливостями працевлаштування в Україні та за кордоном, які мають теоретичні знання, здатні розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних відносин зокрема, з акцентом на розвитку фахових мовних та аналітико-комунікаційних компетентностей, необхідних для ефективного управління міжнародним бізнесом на різних рівнях” (<http://surl.li/qrvnk>). Оскільки ВНУ імені Лесі Українки є “класичним університетом, що створює, зберігає та поширює знання в природничій, суспільній, соціальній, гуманітарній і технічно наукових сферах та галузях охорони здоров’я і національної безпеки”, то цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО лише в частині “формування високоосвіченої...творчої особистості” (<http://surl.li/jawin>). Основний фокус ОП “зосереджений на вивченні основних теорій, принципів, методів, типових і нетипових проблем, що створюють підґрунтя для формування умінь і навичок вирішення комплексних завдань у сфері міжнародних економічних відносин, зокрема щодо розвитку міжнародного економічного співробітництва на рівні компаній, організації та ведення міжнародного бізнесу, ведення ефективної аналітичної та комунікативної діяльності, у тому числі іноземними мовами” (<http://surl.li/qrvnk>). Проаналізувавши ОП2020-2023 та силабуси ОК/інформацію про ВК, ЕГ констатує, що зміст ОП відповідає спеціальності 292 МEB, що розкривається через вивчення окремих форм МEB (міжнародної торгівлі, міжнародних валютно-кредитних взаємовідносин, міжнародної інтеграції) та подальшого їх дослідження як середовища діяльності суб’єктів мікрорівня. Інші форми МEB (міжнар. рух робочої сили, міжнар. рух капіталу, міжнар. технологічний обмін), які визначені в Стандарті (<http://surl.li/foeph>) розкриваються лише в окремих темах ОК “Організація і ведення міжнародного бізнесу”, “Економіка фірми”, “Економіка та зовнішньоекономічні зв’язки України”. Визначена спеціалізація ОП “розвитку міжнародного економічного співробітництва на рівні компаній, організації та ведення міжнародного бізнесу” забезпечується ОК20, ОК22, ОК26. Відповідно до інформації зазначеної у ВСО та підтвердженої під час фокус-групи з гарантом, унікальністю програми формування у здобувачів “комунікативних” (ОК6, ОК9, ОК11, ОК19), “аналітичних” (О27, ОК3) та “мовленневих” (ОК12, ОК13, ОК14, ОК34) компетентностей, що відповідає Стандарту (<http://surl.li/foeph>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ відзначає високу зацікавленість стейкхолдерів у підвищенні якості ОП. Під час зустрічі із здобувачами та органами студентського самоврядування, ЕГ відзначила широку обізнаність здобувачів ВО щодо цілей, змісту та ПРН ОП “Міжнародний бізнес”. Представник здобувачів приймає участь у складі робочої групи з розробки ОП. З наданих на запит ЕГ витягів з протоколів засідання кафедри, в одному з них (витяг з протоколу кафедри №9 від 2.04.2021) було зафіксовано участь здобувачів на засіданні, які не висловили жодної пропозиції та не приймали участь в обговоренні. Роботодавці під час фокус-групи зазначили, що вони входять до складу робочої групи з розробки ОП, регулярно спілкуються з гарантом та висловлюють йому свої рекомендації. Зокрема, Корецькою Л.А. було запропоновано замінити вивчення дисципліни “Творчий феномен Лесі Українки” на дисципліну “Вступ до фаху МEB”, що було виконано. Інші роботодавці рекомендували зосередитися на більшій кількості годин практичних занять, проте з метою дотримання нормативних вимог розподілу часу між усіма всі видами навчальної діяльності (згідно Положення про організацію освітньо-наукового процесу здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому/освітньо-творчому) та науковому рівнях у ВНУ імені Лесі Українки, <http://surl.li/lnfyv>) було прийнято рішення підсилити дисциплін практичними кейсами (витяг з протоколу засідання кафедри №9 від 12.05.2020).

Проте, роботодавці не приймають участь у засіданнях кафедри з метою обговорення ОП, що підтверджується витягами з протоколів засідання кафедри наданих ЕГ. Всі зацікавлені учасники виразили свою підтримку ОП та підтвердили, що студенти успішно проходять практику на підприємствах і мають можливості для подальшого працевлаштування. Пропозиції форми онлайн-опитування (<http://surl.li/bebma>) пропозиції або озвучені особисто учасникам освітнього процесу пропозиції щодо вдосконалення ОП. НПП приймають участь в обговоренні ОП, підтверджується на основі витягів із засідання кафедри.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП відповідають стандарту першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини». Робоча група з розробки ОП та гарант провели аналіз аналогічних ОП як вітчизняних (КНУ імені Тараса Шевченка, КНТЕУ, ЛНУ імені Івана Франка, НАУ, УЕП «КРОК», ХНУ імені В. Н. Каразіна, ХНЕУ імені С. Кузнеця, НУ «Запорізька політехніка»), так і зарубіжних ЗВО (економічний університет Познані та Вроцлава, Університет екології та управління у Варшаві та ін.), що було деталізовано гарантом під час фокус-групи. Зміст ОП сформовано на основі досвіду аналогічної програми в Економічному у-ті в Познані та не суперечить Стандарту ВО за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженому наказом МОН України від 4.03.2020 № 357 (<http://surl.li/foeph>). Гарант підтвердив, що відповідно до даного підходу міжнародна бізнес діяльність має здійснюватись за формами МЕВ. Відкриття ОП було зумовлено запитом на фахівців даної кваліфікації, що був озвучений представниками бізнесу на на Форумі «Університет, бізнес та влада» 8 грудня 2017 року (<http://surl.li/bebtt>) та на робочій нараді з представниками бізнесу 16 січня 2018 року (<http://surl.li/bebts>). Гарант зазначив, що дана ОП була однією з перших аналогічних ОП в західному регіоні України. Проте, сьогодні аналогічні ОП в Рівненська обл. (Національний університет водного господарства та природокористування (НУВГП)) та Львівська обл. (Львівський національний університет ім. Франка (ЛНУ), Львівський торговельно-економічний університет)). Фокус група 6 підтвердили потребу на ринку праці у фахівцях з міжнародного бізнесу, які б володіють іноземними мовами, мають здатність до аналітичного мислення, комунікативними здібностями, володіють навичками аналізування великого масиву даних. Розташування ВНУ імені Лесі Українки у прикордонній зоні з Республікою Польща, яка є частиною Єврорегіону «Буг», що робить її унікальною з точки зору реалізації транскордонного потенціалу у сферах, передусім, для ведення бізнесу.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання за спеціальністю, що визначені у Стандарті ВО за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженому наказом МОН України від 4.03.2020 № 357 (<http://surl.li/foeph>). Сформовані ПРН у ОП2020-2023 повністю відповідають зазначеному стандарту. Крім того, ОП2020-2023 передбачають можливість формування специфічних (сформульованих робочою групою) ПРН (ОП2020 - 4 специфічних ПРН, ОП2021-2023 - 5 специфічних ПРН).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Територіальне розташування ЗВО, що входить до єврорегіону «Буг» та співпраця з роботодавцями Волинської обл., створює умови для підготовки фахівців під потреби місцевого ринку праці. Формування змісту ОП передбачало аналізування вітчизняного (КНУ імені Тараса Шевченка, КНТЕУ, ЛНУ імені Івана Франка, НАУ, УЕП «КРОК», ХНУ імені В. Н. Каразіна, ХНЕУ імені С. Кузнеця, НУ «Запорізька політехніка») та зарубіжного досвіду (економічний університет Познані та Вроцлава, Університет екології та управління у Варшаві та ін.). Зміст ОП відповідає польському підходу (враховано досвід Економічного університету в Познані) щодо вивчення міжнародної бізнес діяльності за формами МЕВ, що визначено в Стандарті ВО за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженому наказом МОН України від 4.03.2020 № 357 (<http://surl.li/foeph>).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО лише в частині “формування високоосвіченої...творчої особистості”. Не на постійній основі здобувачі та роботодавці приймають участь в обговореннях та ухваленні рішень щодо внесення

змін до ОП, які здійснюються на засіданнях кафедри. Під час наступного та подальших обговорень проекту ОП залучати здобувачів та роботодавців до процесу обговорення і прийняття рішень щодо внесення змін до ОП, які будуть зафіксовані протоколах засіданнях кафедри.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Повна відповідність Критерію 1 наявна за підкритерієм 1.3, 1.4. Часткова відповідність виявлена у межах підкритерію 1.1 та 1.2 тому, що слабка відповідність цілей ОП стратегії ЗВО враховуючи його широкий профіль; залученість з різною інтенсивністю усіх груп стейкхолдерів до обговорення та затвердження змін до ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП2020-2023 першого (бакалаврського) рівня вищої освіти становить 240 кредитів ЄКТС, з яких: цикл загальної підготовки скоротився з 72 до 35 кредитів (30% до 14,59% від загального обсягу в ОП2020 та ОП2023 відповідно), цикл професійної підготовки збільшився з 102 кредитів до 135 кредитів (42,5% та 56,25% від загального обсягу в ОП2020 та ОП2023 відповідно), вибірковий блок 60 кредитів (25% від загального обсягу) та практична підготовка обсягом збільшилась з 6 до 10 кредитів (2,5% до 4,16% від загального обсягу). Обсяг практичної підготовки відповідає вимогам Стандарту (мінімум 6 кредитів). Термін навчання - 3 роки 10 місяців. Усі нормативні ОК забезпечуються загальними та спеціальними (фаховими) компетентностями за спеціальністю, що визначені у Стандарті ВО за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженому наказом МОН України від 4.03.2020 № 357 (<http://surl.li/foeph>), що становить мінімум 180 кредитів (75% від загального обсягу) та відповідає вимозі Стандарту (не менше 50%).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз структурно-логічної схеми в ОП2020-2023, констатує порушення логіки черговості вивчення і викладання ОК; некоректне визначення пререквізитів дисциплін. Означені недоліки структурно-логічної схеми частково були усунуті в наступних щорічних оновленнях ОП, проте із зміною ОК, тривалості та кількості кредитів їх вивчення з'явилися нові невідповідності. Наприклад, в ОП2023: 1) порушення логіки викладання ОК15 (1,2 сем.)→ОК21 (6 сем.) (мікро- та макроекономіка вивчається після теорії міжнародних економічних відносин); 2) некоректне визначення пререквізитів дисциплін ОК8-ОК1, ОК19-ОК2, ОК24-ОК31. ОП2019-2023 (<http://surl.li/errqu>) передбачають вивчення здобувачами громадянами України та іноземними здобувачами, особами без громадянства відмінного переліку дисциплін з циклу загальної підготовки. Наприклад, "Українська мова як іноземна (за професійним спрямуванням) читається для іноземних студентів та осіб без громадянства. Навчальна дисципліна введена за рахунок кредитів (годин) дисциплін: Українська мова за професійним спрямуванням - 4 кредити та другої іноземної мови - 7 кредитів" (ОП2019, <http://surl.li/qmedi>). На запит ЕГ ЗВО було надано копії та додатки до диплому випускника ОП громадянина України та іноземного громадянина, що протягом 2019-2023 навчалися на ОП2019. ЕГ встановила, що 1) тривалість ОП в кредитах ЄКТС для громадянина України становить 240, а іноземного громадянина - 247 (загальна сума зазначена 240); 2) громадяни України вивчають "Українська мова (за професійним спрямуванням)" (4 кред.), а іноземні громадяни - Українська мова як іноземна (за професійним спрямуванням)" (11 кред.); 3) ОК "Друга іноземна мова" (7 кред.) була зазначена в додатку до диплому іноземного громадянина, що і складо перевищення максимально допустимого обсягу кредитів ОП для рівня ВО бакалавр (розділ 2, ст.5, п. 4 закону України "Про вищу освіту", <http://surl.li/jhpt> та розділ 3 Стандарту, <http://surl.li/foeph>). Гарант та начальник навч.відділу, повідомили ЕГ, що зміна змістовної структури ОП для українських та іноземних громадян відбувається відповідно до 3-го розділу Порядку формування ОП та НП (<http://surl.li/qivwo>). Зміна змісту ОП для іноземних громадян унеможливило набуття ними компетенцій та ПРН, які передбачені заміненіми ОК. Гарант зазначив, що втрачені компетентності та ПРН все одно будуть набуті, але за рахунок інших ОК. У ОП2020-2023 визначені компетентності та ПРН за ОК частково не відповідають "Матриця відповідності визначених стандартом результатів навчання та компетентностей" (табл.2 Стандарту). Наприклад, відповідно до ОП2020-2023 вивчення ОК1 дає змогу здобувачу бути ЗК1-5,8,10,11,12; ФК1-3,8-11,13,14,16; ПРН1,4,5,8,11,16,17,20,22. Проте, 1) серед визначеного набору загальних та фахових компетентностей немає тих, що може забезпечити досягнення

ПРН11 (відповідно до табл.2 Стандарту ПРН11 забезпечується тільки ФК4); 2) ЗК3,4,5,8 та ФК 2,14 не забезпечується жодним ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Здекларована предметна область ОП2020-2023 за формальними вимогами відповідає предметній області, що окреслена в Стандарті (<http://surl.li/foeph>). Орієнтація ОП2020-2023 спрямована на формування знань "...в галузі економіки, орієнтованих на актуальні міжнародні аспекти, які враховують специфіку розвитку міжнародного бізнесу" та форм МЕВ "...міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталів, робочої сили та інтелектуальної власності, міжнародних фінансів, євроінтеграційних процесів". Форми МЕВ чітко сформульовані в змісті ОК "Теорія МЕВ", проте не в повній мірі отримали подальше поглиблене вивчення на мікрорівні (рівні бізнесу). Зокрема, такі форми МЕВ як міжнар. рух робочої сили, міжнар. рух капіталу, міжнар. технологічний обмін висвітлені лише в окремих темах ОК «Організація і ведення міжнародного бізнесу» (ОП2020) та ОК «Економіка фірми» (ОП2021-2023). На думку ЕГ, зміст ОП відповідає спеціалізації МЕВ. Аналогічна думка була зафіксована в протоколі кафедри №9 від 12.05.2020 "...ОП МЕВ та МБ відрізняються кількома дисциплінами. ... Окрім цих нормативних дисциплін відмінність між обидвома ОП буде забезпечуватись вибірковими дисциплінами". Оскільки "...процедура вибору жодним чином не гарантує того, що студент обере дисципліни, запропоновані викладачами кафедри" (протокол засідання кафедри №9 від 2.04.2021), тому в наступних редакціях ОП було додано нові ОК («Регулювання та безпека міжнародного бізнесу», «Облік і аналіз ЗЕД», «Економіка фірми», «Мікро та макроекономічні основи міжнародного бізнесу», «Митна справа», «Міжнародна торгівля»). Оновлений зміст ОП не збалансувала час на вивчення діяльності бізнесу за різними формами МЕВ, проте був зроблений акцент на безпеці бізнесу, веденні бухгалтерського обліку на підприємстві, організації та функціонуванні фірми. НПП зазначили, що діяльність українських компаній за формами МЕВ розкривається в рамках ОК «Економіка і зовнішньоекономічні зв'язки України» (<http://surl.li/qmiwp>). На основі аналізу силабусів ОК, ЕГ встановила, що 1) в ОК «Економіка і зовнішньоекономічні зв'язки України» розглянуто не всі форми МЕВ (25-30% ОК), які сформульовані в ОК «Теорії МЕВ»; 2) друга частина назви "...міжнародного бізнесу" в ОК «Мікро та макроекономічні основи міжнародного бізнесу» (<http://surl.li/phzza>) не розкрито в змісті ОК. До змістовної частини ОП включені такі загальноуніверситетські ОК як «Україна в європейському історичному та культурному контекстах» (ОП2020-2023), «Творчий феномен Лесі Українки» (ОП2020-2021), «Філософія» (ОП2023), «Фізичне виховання (ОП2020-2023), «Логіка» (ОП2020-2021). Впровадження даних ОК регулюється Положенням про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти (<http://surl.li/egmsi>). На основі аналізу ОП та силабусів ОК, ЕГ встановила повну або часткову неможливість забезпечення даними ОК деяких ПРН. В останній редакції ОП2023 кількість невідповідностей ОК ПРН збільшилась (ПРН2-ОК2; ПРН11-ОК1; ПРН13-ОК2, ОК24; ПРН24-ОК2; ПРН28-ОК2; ПРН30-ОК6).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувача регулюється Положенням про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти (<http://surl.li/egmsi>). Період вивчення та к-ть ВК визначаються відповідно до ОП та НП. Здобувачі мають можливість сформувати власну індивідуальну траєкторію з 6-го семестру (ОП2020, 10 ВК) та 3-го семестру навчання (ОП2021-2023, 12 ВК). Загальноуніверситетський перелік ВК у ЗВО відсутній. Під час зустрічі з ЕГ, начальник навчального відділу повідомила, що "...у нас немає ВК, які пропонуються ЗВО, у нас є перелік дисциплін, які формуються ОП. Якщо говорити про всі ВК ЗВО по всіх ОП, то ми як адміністратори можемо їх згенерувати в єдиний файл..." (фокус-група 7). Механізм ознайомлення із ВК для стейкхолдерів є складним та затратним по часу ("каталог ОП та вибіркових ОК" (<http://surl.li/qnetz>)→вибір ОП (рік затвердж.)→сторінка вибраної ОП (рік затвердж.)→перелік професійно-орієнтованих ВК для вибраної ОП (перелік ВК для різних курсів)). На основі аналізу вкладок "Перелік вибіркових ОК" за різними ОП, ЕГ дійшла висновку, що вибір методики подачі даної інформації визначається гарантом та робочою групою. На сторінках ОП за різні роки розміщений нумерований перелік ВК (<http://surl.li/gcovx>, <http://surl.li/gcowj>, <http://surl.li/qiwwm>, <http://surl.li/naljx>). Здійснити вибір 1-ї ВК можна з 2-х запропонованих ВК. Наприклад, здобувачі ОП2021 на 3-му курсі мають можливість обрати ОК 07-1 «Глобальний вимір розвитку циркулярної економіки» або 07-2 «Розвиток міжнародного бізнесу в умовах циркулярної економіки». Вибір однієї ВК на 2-му і 3-му курсах здійснюється між ОК, які викладає один НПП. Конкуренція між НПП за можливість викладати ОК забезпечується лише на 4-му курсі. З метою підтвердження можливості реалізації здобувачами індивідуальної траєкторії під час вибору ОК та формування справедливої конкуренції між НПП, які викладають ВК, ЕГ було надано 1) пропонувані до вибору ОК (перелік включає усі ВК ЗВО першого (бакалаврського) рівня ВО), 2) деталізований список обраних ОК (здобувачами 2-4-х курсів ОП було обрано ВК, які пропонувались 4-ма кафедрами факультету міжнародних відносин). За результатами роботи у фокус-групах ЕГ може стверджувати, що здобувачі освіти ознайомлені з процедурою вибору ОК. Фокус групи 5 і 9 запевнили, що можуть/могли вільно обирати ОК. Процедура вибору ОК формалізовано в Положенні про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти. Вибір ОК здійснюється через систему «ПС-Журнал успішності-Web» із ВК, які пропонуються в ЗВО без поділу на ОП. Реалізація індивідуальної траєкторії відбувається також через перезарахування результатів неформальної освіти (<http://surl.li/daloo>), академічної мобільності (<http://surl.li/efteg>), сертифікованих курсів (<http://surl.li/evzco>), навчання з елементами дуальної освіти

(<http://surl.li/eftrp>). Фокус групи 5 і 9 підтвердили можливість самостійного вибору тем курсових і випускної роботи, баз практики (<http://surl.li/dreoo>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів реалізується відповідно до Положення про проведення практики здобувачів освіти (<http://surl.li/dreoo>). Практична підготовка за даною ОП протягом 2020-2023 рр. була збільшена з 6 до 10 кред., що відбулось за рахунок впровадження з 2021 навчальної практики з МЕВ (ОП2021-22, 3 кред.)/міжнародно-економічна практика (ОП2023, 3 кред.) та збільшення в 2023 к-ті кредитів на проходження перекладацької практики (з 3 до 4 кред.). У процесі оновлення ОП і НП була змінена назва однієї з 3-х практик: “Виробнича практика з написанням випускної кваліфікаційної роботи” (2020-2022) на “Виробнича практика” (2023). В ОП та НП 2021 використовуються одночасно “Виробнича практика з написанням випускної кваліфікаційної роботи” (НП2021) та “Виробнича практика” (ОП2021). На основі аналізу наказу про направлення на практику №452-з від 7.12.2023 та витягу з протоколу кафедри МЕВ та управління проектами про затвердження тем кваліфікаційних робіт №2 від 11.10.2023, ЕГ може констатувати, що теми кваліфікаційних робіт не пов'язані з базами практики, а назва “Виробнича практика з написанням випускної кваліфікаційної роботи” є необгрунтованою. Гарант під час зустрічі підтвердив, що теми кваліфікаційних робіт як правило не пов'язані з базами практики, а час відведений на проходження практики здобувачі можуть одночасно використовувати для написання кваліфікаційної роботи. Здобувачі ОП мають можливість самостійно запропонувати бази практики в т.ч. закордоном. Зокрема, Олійник В.Л. проходила виробничу практику в компанії Eugosupport Group Sp. z.o.o., Польща. Відповідно до матриць відповідності загальних та фахових компетентностей компонентам ОП в ОП2020-2023, проходження переддипломної практики передбачає формування у здобувачів 25-27 компетентностей. В силабусах практик наявні невідповідності в заявлених загальних та фахових компетентностей компонентам ОП, які мають бути досягнуті здобувачами. Наприклад, у силабусі ОК“Перекладацька практика” відсутня ЗК7, а в силабусі ОК“Виробнича практика з написанням випускної кваліфікаційної роботи” доданий ЗК6 та відсутній ФК16 (для здобувачів, які навчаються на ОП2020).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

За результатами фокус-груп №3 і 5, ЕГ може констатувати, що значна частина soft skills формується у здобувачів освіти під час вивчення ОК циклу загальної підготовки. НПП приділяють увагу формуванню soft skills також під час викладання ОК з циклу професійної підготовки, що досягається за рахунок використання сучасних методів навчання. Здобувачі освіти мають змогу брати участь у ділових іграх, квізах, дискусіях тощо. Позааудиторні активності (участь в органах студентського самоврядування, наукових гуртках, спортивних та культурних заходах тощо), які реалізуються в ЗВО також спрямовані на формування soft skills. Здобувачі громадяни України та іноземні громадяни даної ОП навчаються в одних академічних групах (іноземні громадяни навчались на ОП в 2018-2019 рр.), що сприяє набуттю учасникам освітньої діяльності навичок міжкультурної комунікації, міжособистісної взаємодії тощо.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. В ОП2020 передбачено присвоєння проф.кваліфікації “Фахівець з міжнародного бізнесу і перекладу (із зазначенням мови)”, що підтверджено на основі копій дипломів і додатків до них. В ОП2021-2023 назва проф.кваліфікації була змінена на “Фахівець з міжнародного бізнесу з поглибленим знанням іноземної мови (із зазначенням мови)” (ОП2023 зазначено тільки в розділі 3). Гарант аргументував присвоєння проф. кваліфікації імплементацією досвіду ННІМВ (<http://surl.li/qojes>) та к-тю кредитів з вивчення 2-х іноземних мов (34 до 47 кред., що становить 14-20% від загального обсягу). Підсумкова атестація, що передбачає оцінку набутих компетентностей відповідно до визначеної ЗВО проф.кваліфікації за даною ОП - відсутня. Єдиною формою атестації є захист кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам Стандарту. На основі аналізу тем кваліфікаційних робіт (витяг з протоколу кафедри №2 від 11.10.2023), ЕГ констатує, що вони повністю відповідають спеціальності 292 МЕВ і лише частина з них відповідають спеціалізації ОП Міжнародний бізнес. Під час фокус-групи №7, ЕГ було повідомлено “...відповідно до ЗУ Про ВО не заборонено присвоювати проф.кваліфікацію... ЗВО може присвоювати освітню або освітню та проф.кваліфікацію. Посилаючись на цю статтю закону ЗВО було прописано у Порядку формування ОП та НП умови присвоєння проф.кваліфікації”. В п.5.1. Порядку формування ОП та НП (<http://surl.li/qivwo>) “Проф.кваліфікацію формулювати відповідно до Професійного стандарту спеціальності (у випадку наявності) або ДКХП, Класифікатора професій з урахуванням змісту ОП (або/зокрема за умови, що зміст ОП передбачає достатній обсяг ОК, які формують необхідні фахові компетентності для відповідної проф.кваліфікації)”. У ВСО для обгрунтування присвоєння проф.кваліфікації здійснюється посилання на “підрозділ 4.3 та примітки 2 Додатку В Класифікатора професій ДК003:2010 (<http://surl.li/ncjm>), що передбачає присвоєння здобувачам ступеня «бакалавр» кваліфікації фахівця, якщо професійні завдання останнього полягають у виконанні спеціальних робіт, пов'язаних із застосуванням положень та використанням методів відповідних наук”. Проте під час аналізу Класифікатора професій ДК 003:2010 за вказаним ЗВО посиланням, ЕГ встановила: 1) відсутність

підрозділу 4.3, 2) у “похідні слова до професій (професійних назв робіт)” відсутнє слово “фахівець”, яке використовується для характеристики проф.кваліфікації за ОП, 3) примітка 2 сформульована “Назви професій можуть бути розширені...термінами та словами, які уточнюють місце роботи, виконувани роботи...”, що не пояснює причину присвоєння проф.кваліфікації “...і перекладу (із зазначенням мови)”/ “...з поглибленим знанням іноземної мови (із зазначенням мови)”. Під час зустрічі 7 ЕГ було наведено як додатковий аргумент код та назву професії за якою може працювати випускник ОП, що потребує присвоєння проф.кваліфікації (3449 Інспектор з експорту). В ОП2020-2023 “3449 Інспектор з експорту” зазначено в розділі “Придатність до працевлаштування”.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Реальний обсяг навантаження здобувачів вищої освіти ОП регламентується Порядком формування ОП та НП (<http://surl.li/bgmmm>). Загальне навантаження за ОП становить 7200 год., з яких аудиторна робота становить 3060 год. (42,5%), 474 год. (6,6%) – консультації і 3666 год. (50,9%) – самостійна робота. Обсяг навантаження для одного навчального становить 60 кредитів. Тижневе аудиторне навантаження становить 21-26 год. 33,2% аудиторної роботи – лекційні заняття, решта – практичні (включаючи лабораторні) заняття (п.5.6 Порядок формування ОП та НП). Обсяг ОК загальної і професійної підготовки становить від 2 до 26 кредитів, що частково суперечить п. 5.9 Порядку формування ОП та НП, який має суперечливе формулювання (рекомендаційно-обов'язкове). В ОП окрім ОК які віднесені в п.5.9. Порядку формування ОП та НП до ОК які відносяться до “виняткових випадків” (ОК «Творчий феномен Лесі Українки» та «Фізичне виховання», які мають обсяг 2 кредити) більшість дисциплін загальної та 1-5 професійної підготовки мають обсяг 3 кредити. Згідно п.5.12 Порядку формування ОП та НП зазначено, що “написання кваліфікаційної роботи, якщо така передбачена стандартом вищої освіти зі спеціальності, у навчальному плані передбачити 2 кредити”, проте в ОП2020-2023 - 3 кредити. Під час фокус-груп із здобувачами та випускниками було отримане підтвердження щодо їх задоволеності освітнім процесом. У ЗУНУ проводяться опитування здобувачів шляхом анкетування, а їх результати викладені у вільному доступу на сайті ЗВО (<http://surl.li/hihiy>, <http://surl.li/fzteb>, <http://surl.li/fgawg>). ЕГ звертає увагу на те, що питання навантаження здобувачів відсутнє у цих анкетах.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На ОП з 2021 р. здійснюється підготовка здобувачів “з елементами” дуальної форми здобуття освіти, що реалізується відповідно до Положення про підготовку здобувачів у ВУНУ імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти (<http://surl.li/eftfp>). Освітня діяльність з елементами дуальної форми освіти реалізується окремими здобувачами ОП. У 2022-23 н.р. така форма здобуття освіти реалізовувалась В.Клець, О.Подолець, В.Стеблій на ПрАТ «СКФ Україна», Д.Мироненко на ФОП «Viza Infocompany», Д.Заяць на ТЗОВ «Татрафан» (на основі трохсторонніх договорів, які були підписані в 2021-2022 рр.). В грудні 2023 р. ЗВО було укладено ще один договір про навчання з елементами дуальної форми освіти з другокурсником А.Веселовським та ТЗОВ «Волинь-Текстиль-Контакт». Одночасно з договором на реалізацію освітньої діяльності з елементами дуальної форми освіти укладається Програма навчання на робочому місці, яка передбачає формулювання завдань, які буде виконувати здобувач. На основі отриманих на підприємстві практичних знань відбувається перезарахування ПРН за окремими темами ОК або всієї ОК/ВК, що також фіксується в Програмі навчання на робочому місці. В Програмі навчання на робочому місці відсутні назви та змістовні складові ВК, які будуть перезараховані. “Можливість і обсяг зарахування ВК узгоджується з роботодавцем і викладачем на початку навчального року після завершення процедури вибору та в період підписання індивідуального плану навчання на початку відповідного семестру” (договір та програма практичного навчання). Програма навчання на робочому місці формується одразу до завершення навчання. У Програмі навчання на робочому місці визначається форма проходження практичної підготовки (кілька днів протягом тижня або блочна (модульна) форма). Наприклад, В.Клець проходить навчання на підприємстві двічі на тиждень (у середу та п'ятницю), а А. Веселовський - за змішаною (блочною) моделлю (особливість застосування блочної форми навчання не вказана).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

- Практична підготовка здобувачів освіти здійснюється, не лише за рахунок проходження практики, на вітчизняних підприємствах, але і за кордоном (зокрема, Олійник В.Л. проходила виробничу практику в компанії Eurosupport Group Sp. z o.o., Польща). - здобувачі освіти можуть обирати ОК з інших ОП. Вибір ОК здійснюється дистанційно через систему «ПС-Журнал успішності-Web». Рекомендації: - На ОП здійснюється навчання з “елементами дуальної освіти”, що поєднує теоретичне та практичне навчання. Відповідно до програми навчання на робочому місці відбувається визначення тем ОК та цілих ВК, які зараховуються за результатами роботи на підприємстві.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Необгрунтоване присвоєння кваліфікації в ОП2020-2022 (титульна сторінка та п.3 “Форма атестації здобувачів ВО”) та ОП2023 (п.3 “Форма атестації...”). Обгрунтування представників ЗВО базуються на Стандарті 2004 КІМО, а не 292 МЄВ для першого (бакалаврського) рівня ВО № 357 4.03.2020. Протягом року привести у відповідність питання присвоєння професійної кваліфікації відповідно до чинного законодавства України. 2. Порушення логіки черговості вивчення і викладання ОК; некоректне визначення пререквізитів ОК. Під наступного перегляду ОП внести зміни до структурно-логічної схеми ОП в контексті визначення пререквізитів. 3. Зміст ОП для здобувачів громадян України та іноземних громадян відрізняється (збільшення кредитів на вивчення “Українська мова (як іноземна)” здійснюється за рахунок 2-4 нормативних ОК ОП2020-2023). Компетенції та ПРН замінені ОК (н-д, ОП2023: ЗК1,2,4,7,8,9,11; ФК1-3,5-11,13,16,19; ПРН4,5,6,8,11-13,16,17,20,22,24,28,30, які досягаються під час вивчення ОК1,2,6,7.1) досягаються за рахунок інших дисциплін. У додатках до дипломів іноземних громадян незважаючи на офіційну заміну (регламентовану нормативними документами ЗВО) окремих ОК з метою вивчення “Українська мова (як іноземна)” були присутні дані ОК, кредити на їх вивчення та оцінка, що призвело до перевищення допустимої к-ті кредитів для здобуття освітнього ступеня бакалавр (Адедайо Кадежо, 2019-2023 р.н., ОК “Друга іноземна мова” - 92 “А”, 247 кред.). Внести зміни до ОП, НП та Порядку формування ОП та НП з метою забезпечення уніфікації змісту ОП; в додатках до диплому вказувати реальні ОК, які вивчалися здобувачами, оцінки; не допускати перевищення 240 кредитів. 4. В ОП здійснено неналежне співвідношення компетенцій та ПРН, що суперечить “Матриця відповідності...” Стандарту. Переглянути та привести до відповідності компетенції та ПРН згідно до Стандарту в ОП. 5. Зміст ОП частково відповідає спеціалізації ОП та забезпечується переважно за рахунок ВК. У змістовній частині ОП нерівномірно розподіляється час на вивчення діяльності бізнесу за формами МЄВ (від 1-ї теми до кількох ОК). Переглянути зміст ОП і посилити в дисциплінах циклу професійного спрямування вивчення діяльності суб'єктів мікрорівня за всіма формами МЄВ, що визначені в Стандарті. 6. Механізм реалізації індивідуальної траєкторії здобувача, що реалізується через здійснення вибору ОК ускладнений. Відсутній перелік ВК ЗВО, а пошук ВК здійснюється через сайти ОП для яких такі ВК є професійно-орієнтованими. Інформація щодо ВК кафедри МЄВ та управління проєктів викладена на сайті та не містить інформації щодо особливостей її вивчення та системи оцінювання. Джерелом такої інформації є презентація ВК. Створити перелік ВК ЗВО, який буде розміщений у вільному доступі. Інформацію про ВК повинна мати однаковий вигляд та структуру. 7. Обсяги кредитів для вивчення ОК в ОП2020-2023 частково не відповідають вимогам Порядку до формування ОП та НП від 25.01.2024 №29-з. В новій редакції ОП врахувати вимоги до обсягу ОК.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обгрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Повна відповідність Критерію 2 наявна за підкритерієм 2.1, 2.5., 2.6, 2.8. Часткова відповідність виявлена у межах підкритерію 2.4 та 2.9 тому, що відсутній загальноуніверситетський перелік ВК, процес ознайомлення із змістом ВК ускладнений (пошук здійснюється через вкладку (Каталог ОП та вибіркового ОК→вибір ОП (рік затвердж.)→сторінка вибраної ОП (рік затвердж.)→перелік професійно-орієнтованих ВК для вибраної ОП (перелік ВК для різних курсів)); навчання з “елементами дуальної освіти” передбачає поєднання навчання та роботи за результатами якої зараховуються окремі теми нормативних ОК та цілі ВК. Невідповідність підкритерію 2.2, 2.3., 2.7, тому, що здійснюється присвоєння професійної кваліфікації за умови відсутності професійного стандарту; зміст ОП для здобувачів громадян України та іноземних громадян відрізняється; включення до додатку до диплому здобувачів іноземних громадян ОК, які викладаються для здобувачів громадян України; перевищення максимально допустимої кількості кредитів визначених законом України “Про вищу освіту” та Стандарту для підготовки здобувача за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (247 кредитів); порушення логіки черговості вивчення і викладання ОК; некоректне визначення пререквізитів ОК; наявність некоректного співвідношення компетенцій та ПРН, що суперечить Матриці відповідності Стандарту; зміст ОП частково відповідає спеціалізації ОП. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, можна зробити висновок щодо відповідності ОП Критерію 2 рівню Е.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правилами прийому до ЗВО регулюється Правилами прийому до ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/jjqmu>), які щорічно оновлюються та затверджуються вченою радою ЗВО. Зокрема, Правила прийому до ВНУ ім. Лесі Українки у 2023 році було затверджено Вченою радою ВНУ ім. Лесі Українки 31 березня 2023 року із змінами та доповненнями

від 07 липня 2023 року р. Дані правила є загальнодоступними, чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. В правилах прийому зазначені загальні положення організації прийому вступників, обсяги прийому та державного (регіонального) замовлення, строки прийому заяв та документів конкурсного відбору та зарахування на навчання, порядок прийому заяв та документів, особливості організації та проведення конкурсного відбору, ліцензовані та нормативні обсяги набору, формування рейтингових списків вступників та рекомендацій до зарахування тощо і відповідають Умовам прийому на навчання до закладів вищої освіти України. З метою інформування іноземних абітурієнтів про ОП на сайті Університету розміщено правила прийому англійською мовою (<http://surl.li/qqahht>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ на ОП «Міжнародний бізнес» в 2022 і 2023 рр. здійснювався відповідно до порядку, визначеному МОН України (<http://surl.li/qqwjkk>, п. 6 “Порядок прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі для здобуття вищої освіти”). Умовою вступу на ОП в 2022 р. є отримання мінімального конкурсного балу за результатами складання національного мультипредметного тесту (НМТ) - 140, а у 2023 р. – 120 і 140 на контракт і на бюджет відповідно. НМТ складався з трьох дисциплін: українська мова (ваговий коефіцієнт – 0,3), математика (0,4) та будь-яка інша третя дисципліна, або з предметні оцінки ЗНО 2019–2021 рр. і мотиваційний лист. Вимоги щодо написання мотиваційного листа та архів мотиваційних листів попередніх років розміщені у вільному доступі на сайті Університету (<http://surl.li/ejllwm>). Правила прийому, перелік спеціальностей, документи для вступу, розклади творчих конкурсів та співбесід, терміни вступної кампанії, програми творчих конкурсів, програми НМТ, ЗНО, результати творчих конкурсів, показники адресного розміщення державного замовлення, списки рекомендованих до зарахування на бюджет, програми співбесід та накази про зарахування розміщуються в архівних папках кожного року на веб-сайті Університету (<http://surl.li/qqwizj>) у визначені цими Правилами строки, а також відображається у кабінеті вступника в ЄДЕБО. Зміни у правилах прийому відбуваються відповідно до Умов прийому відповідного року вступу.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Щодо визнання результатів, отриманих в інших ЗВО розроблені, зокрема під час академічної мобільності, затверджені локальні нормативні документи, які знаходяться у вільному доступі на сайті Університету, засад яких послідовно дотримуються учасники освітнього процесу під час реалізації ОП, а саме: Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюються такими нормативними документами: 1) Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/daloo>), де визначена процедура визнання результатів навчання, набутих здобувачами інших ЗВО (академічна мобільність в Україні та за кордоном, для здобувачів, які поновлюються або переводяться з інших освітніх закладів (іноземних чи вітчизняних), також у неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, професійні стажування тощо); 2) Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<http://surl.li/eftegg>), де визначені правила внутрішньої та міжнародної мобільності здобувачів. Здобувачі отримують інформацію про можливості визнання результатів навчання в інших ЗВО на першому курсі в рамках вивчення дисципліни «Вступ до фаху», а також під час зустрічей з кураторами груп, гарантом ОП (<http://surl.li/paughh>, <http://surl.li/beuozj>, <http://surl.li/fzxdn>), через старост груп в рамках роботи старостату, деканат. Здобувачі Я.Потинська (2022, 2023) та Ю.Міщук (2022, 2023) проходили навчання у Поморській академії в Слупську (Республіка Польща) за спеціальністю «Менеджмент» за програмою академічної мобільності. Здобути там кредити з курсів, що відповідають освітнім компонентам ОП «Міжнародний бізнес», перезараховуються як результати формальної освіти.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (<http://surl.li/daloo>). У межах навчального року ЗВО може визнати результати навчання, набути в неформальній та/або інформальній освіті, в обсязі не більше як 10% загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 6 кредитів. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) ОК. Процедура визнання результатів отриманих у неформальній освіті та/або інформальній освіті регламентована в розділі 4 Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Здобувачам В.Олійник та О. Подолець в 2021-22 н.р. було

зараховано вивчення окремих тем з ОК "Міжнародна економічна інтеграція" та "Менеджмент та маркетинг міжнародного бізнесу" за результатами успішного завершення тренінгу «Європейська інтеграція України: компетентний випускник» та стажування у Стамбульському фонді науки та культури відповідно. У першому семестрі 2022-2023 н. р. студенти першого курсу В. Ермолаєва, В. Гаврилов і К. Хвищук одержали визнання результатів неформальної освіти (закінчення курсів «Громадська та політична участь: базовий курс» та «Європейська зовнішня політика: просто про складне») як ІНДЗ з ОК "Україна в європейському історичному та культурному контекстах", яка вивчається ними у другому семестрі 2022-2023 н.р. Восени 2023 р. подібні визнання результатів неформальної освіти оформили студенти 4 курсу І. Ігнатюк та Я. Потинська. Здобувачі мають можливість приймати участь у дует-курсах, що проводяться у партнерстві з викладачами з інших ЗВО України під час проведення тренінгів у рамках проєктів Жана Моне, які з 2016 р. постійно реалізуються на кафедрі та факультеті. За бажанням здобувачів результати навчання можуть бути зараховані як неформальна освіта з деяких ОК, що вивчатимуться ними пізніше.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

- Наявність чіткої процедури і практики зарахування здобувачам результатів навчання за академічною мобільністю та неформальною освітою, що підтверджено відповідними прикладами таких можливостей. - На сайті ЗВО наявна вичерпна інформація щодо правил вступу, що враховує особливості ОП (НМТ складався з трьох дисциплін: українська мова, математика та будь-яка інша третя дисципліна, або з предметні оцінки ЗНО 2019–2021 рр. і мотиваційний лист).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони і недоліки в контексті Критерію 3 не виявлено. Рекомендовано: задля подальшої популяризації неформальної освіти доцільно розглянути можливість розміщення в навчальних програмах/силабусах ОК інформації щодо рекомендованих курсів на освітніх онлайн-платформах (наприклад: <https://prometheus.org.ua>; <https://vumonline.ua>; <https://learnlifelong.net>; <https://coursera.org>; <https://www.ed-era.com> тощо), які можуть бути зараховані як результат отриманий неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Інформація щодо вступу на ОП є прозорою та публічною. На сайті Університету містяться детальні відомості про строки та процедуру вступу, вартість навчання та ліцензований обсяг. Визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, чітко регламентовано. Нормативні документи Університету закріплюють реалізацію прав на академічну мобільність; здобувачі ознайомлені із процедурою та переліком наявних міжнародних програм. На ОП є випадки визнання результатів отриманих під час академічної мобільності та неформальної освіти. ОП в контексті критерію 3 загалом відповідає вимогам оцінювання якості ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

У ВНУ імені Лесі Українки форми та методи навчання і викладання регулюються наступними нормативними документами: Положенням про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qomxt>), Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qomud>), Положенням про екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають перший (бакалаврський) та другий (магістерський) рівні освіти (<http://surl.li/ejjak>), Положенням про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/lczjf>), Положенням про організацію освітнього процесу на заочній формі навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qonej>), Положенням про підготовку здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням

елементів дуальної форми здобуття освіти (<http://surl.li/mrgnl>), Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/kvuni>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/beuct>). З метою розширення методів навчання здобувачам освіти, окрім традиційних методів (лекції, семінари, практичні заняття) пропонується робота з пакетом програм Microsoft 365, MicrosoftTeams тощо. У “каталозі ОП і вибіркового ОК” здобувачі освіти мають можливість обирати дисципліни, які мають намір вивчати (<http://surl.li/bfolo>). Форми та методи навчання оцінюються студентами за щорічними опитуваннями відділу якості вищої освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/dfzpk>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Освітній процес регулюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qooc>). Графіки освітнього процесу (<http://surl.li/qoodz>), розклад навчальних занять, сесій та атестації (<http://surl.li/qoodk>) також знаходяться у вільному доступі на сторінці факультету міжнародних відносин. Інформація щодо результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання міститься у силабусах нормативних ОК, що розміщуються на сайті кафедри (<http://surl.li/gcovx>, <http://surl.li/gcowj>, <http://surl.li/qiwwm>, <http://surl.li/naljx>) та факультету (<http://surl.li/errqu>). Окрім того, робота з фокус групами з та 5 дала можливість підтвердження того, що на кожному першому занятті курсу відбувається ознайомлення з організаційними питаннями по оцінюванню та особливостями вивчення ОК. У програмі MicrosoftTeams є створені електронні курси щодо навчальної дисципліни, що також дає можливість отримання інформації про програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання у межах окремих ОК. Проте, в інформаційних повідомленнях щодо ВК кафедри МЄВ та управління проєктів інформація щодо результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання не зазначена. Здобувачі можуть ознайомитись з даною інформацією під час презентації ВК за умови, якщо здобувач буде присутній на даній зустрічі. Відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання, що регламентовано п.4.8 Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, передбачена можливість автоматичного зарахування підсумкової оцінки у формі іспиту за умови “...якщо сума підсумкових модульних оцінок становить не менше як 75 балів”. НПП підтвердив застосування такого методу оцінювання за умови, якщо він був передбачений в силабусі ОК. Крім того, НПП повідомили, що рішення з приводу автоматичного зарахування оцінки за іспит обговорюється на засіданнях кафедри.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факультетом міжнародних відносин та кафедрою МЄВ та управління проєктами щорічно проводяться наукові студентські конференції, де здобувачі освіти мають можливість оприлюднити результати своїх досліджень та напрацювань (Актуальні проблеми міжнародних відносин і регіональних досліджень, II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференції (09 листопада 2022 р.), Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 20 травня 2016 р. «Імплементация в Україні європейського досвіду інформаційно-комунікаційного забезпечення органів місцевої влади та самоврядування», Міжнародні та регіональні системи. Актуальні питання міжнародних відносин і регіональних студій, I Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Інформаційна війна як новий вимір геополітичної ривалізації», Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційна війна як новий вимір геополітичної ривалізації», Круглий стіл «Від конфлікту до розбудови миру: виклики і досвід регіону», Міжнародна сертифікована навчальна програма "Школа інновацій та соціального підприємництва"). Дану інформацію можна побачити на сайті факультету міжнародних відносин (<http://surl.li/errqu>) у категорії “Наукові та освітні проєкти”. За участю НПП кафедри МЄВ та управління проєктами реалізуються 2 проєкти: 1) "Сталий, інклюзивний та розумний розвиток в умовах процесу децентралізації: досвід ЄС" в рамках програми ЄС Erasmus+ (Jean Monnet Chair), 2021-2024 (<http://surl.li/gafgi>); 2) "Волинський центр європейських студій: зелене та безпечне сусідство" в рамках програми ЄС Erasmus+ (Jean Monnet Center of Excellence), 2022-2025 (<https://jmcoevces.wordpress.com/>). НПП приймають участь у конференціях і семінарах, обмін науковою і методичною інформацією, проведення круглих столів, що сприяє їх професійному розвитку (підтверджується даними з табл.2 ВСО, фокус-група з та гарантом). На кафедрі реалізується тема науково-дослідних досліджень: Розвиток інклюзивного ринку праці в умовах релокації та міграції: зайнятість, освіта, доходи населення» (2023-2025 рр.). Керівником держбюджетної теми виступає НПП кафедри - д.е.н., проф. Павліхіна Н.В. (<http://surl.li/qfbyr>). На базі ЗВО проводяться конкурси: “Кращий студент-науковець”, який регулюється Положенням про конкурс “Кращий студент-науковець ВНУ імені Лесі Українки” (<http://surl.li/evxhu>), “Кращий молодий науковець” - Положення про конкурс “Кращий молодий науковець ВНУ імені Лесі Українки” (<http://surl.li/qhkug>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП приймають участь в обговоренні змісту ОП та розробці/оновленні ОК. ВНУ імені Лесі Українки при формуванні та оновленні змісту освіти керується Пояснювальною запискою до складання силабусу освітнього компонента (сформовано на основі рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти) (<http://surl.li/qoqrm>) та Пояснювальною запискою до складання силабусу (навчальної/виробничої) практики (<http://surl.li/qoqsg>). Робота з фокус групою 7 відзначила, що зміни та оновлення у силабусах відбуваються відповідно до потреб курсу дисципліни. Але в основному, такі зміни є кожного року, оскільки дане середовище є динамічним і спостерігаються зміни у міжнародному бізнесі та міжнародних економічних відносинах, тому вносяться і корективи до навчальної складової. Зміни до змісту ОК та методики її викладання, здійснюються за результатами міжнародних стажувань НПП (фокус група 3). На основі аналізу силабусів, ЕГ констатує, що 1) структура наповнення силабусів ОК відрізняється (<http://surl.li/phzwh>, <http://surl.li/qqxiv>), 2) в силабусах затверджених після початку війни використовуються російськомовні джерела (<http://surl.li/qqwpx>, <http://surl.li/qqxdf>). Під час фокус групи 7, ЕГ повідомили, що вимоги до формування силабусів носять обов'язкові та не обов'язкові складові. На основі аналізу силабусів ОК та загальноуніверситетського нормативного документу, що визначає структуру силабусів (Пояснювальна записка до складання силабусу ОК (сформовано на основі рекомендацій НАЗЯВО), <http://surl.li/qoqrm>), ЕГ виявила, що в силабусах присутні відмінності не тільки в частині "не обов'язкових" структурних елементів. Наприклад в силабусах (<http://surl.li/phzwh>, <http://surl.li/qqxiv>) серед обов'язкових структурних елементів є відмінності в частині "Завдання для самостійного опрацювання". В частині силабусу "Рекомендована література та інтернет-ресурси" НПП не завжди вказують "інтернет-ресурси" як джерела інформації та безкоштовних освітніх курсів, які можуть бути зараховані як результати неформальної освіти (за умови, що в силабусі відбувається інформування здобувачів про таку можливість, наприклад - <http://surl.li/phzwh>). Силабус ОК має бути затверджений на засіданні кафедри та завізований гарантом ОП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Процедура інтернаціоналізації ВНУ імені Лесі Українки регулюється відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/qoqog>). У структурі ЗВО діє відділ міжнародних зв'язків (<http://surl.li/ewbpf>), який регулярно повідомляє як здобувачів освіти, так і НПП про можливості щодо співпраці з іншими установами, у тому числі і закордонними через деканів, гарантів, завідувачів кафедр та телеграм канали навчального закладу. Основними напрямками діяльності відділу є: розробка, організація та координація заходів у сфері міжнародної співпраці Університету (конференції, семінари, тренінги, конгреси, симпозіуми, культурні обміни, літні школи, тощо) та підготовка та організація укладення угод про співпрацю Університету із закордонними партнерами. Кафедра МЕВ та управління проектами співпрацює з колективами навчальних і наукових закладів інших країн, зокрема, з факультетом міжнародних відносин Університету імені Марії Склодовської - Кюрі (м. Люблін, Республіка Польща), Державною вищою професійною школою (м. Хелм, Республіка Польща), Вищою школою управління (м. Лодзь, Республіка Польща), Вищою школою державного управління (м. Хелм, Республіка Польща), Akademia Pomorska w Słupsku (м. Слупськ, Республіка Польща), Klaipėdos valstybinė kolegija / Higher Education Institution (Klaipėda, Lithuania) (<http://surl.li/qnqtv>). НПП і здобувачі ЗВО активно беруть участь у закордонному підвищенні кваліфікації та стажуванні, що підтверджується відповідними сертифікатами (Додаток 5, 6). Інформація про академічну міжнародну мобільність є доступно на сайті відділу міжнародних зв'язків ЗВО. Процедура відбору кандидатів учасників мобільності є прозорою та зрозумілою.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Здобувачі мають можливість брати участь у заходах, які проводяться під час реалізації міжнародних грантових проєктів ("Сталий, інклюзивний та розумний розвиток в умовах процесу децентралізації: досвід ЄС" Erasmus+ (Jean Monnet Chair) 2021-2024, "Волинський центр європейських студій: зелене та безпечне сусідство", Erasmus+ (Jean Monnet Center of Excellence) 2022-2025). НПП за результатами проходження міжнародних стажувань, здійснюють впровадження міжнародного досвіду під час реалізації освітньої діяльності та вносять зміни до змісту ОК. НПП і здобувачі ЗВО активно беруть участь у закордонному підвищенні кваліфікації та стажуванні, що підтверджується відповідними сертифікатами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

В силабусах ОК, які були затверджені завідувачами відповідних кафедр та погоджені гарантом ОП після початку війни в Україні 1) зустрічаються джерела інформації, які видані на території країни агресора, 2) силабуси відрізняються в частині обов'язкових структурних елементів, які визначені в Пояснювальні записці до складання силабусу ОК. В силабусах НПП не завжди вказують "інтернет-ресурси" як джерела інформації та безкоштовних

освітніх курсів, які можуть бути зараховані як результати неформальної освіти (за умови, що в силабусі відбувається інформування здобувачів про таку можливість). Рекомендації: Переглянути політику ЗВО щодо використання в освітній діяльності джерел виданих в росії; під час наступного затвердження силабусів посилити контроль з боку завідувачів кафедр та гаранта ОП щодо їх оформлення. У частині силабусу “рекомендована література та інтернет-ресурси” доцільно включати посилання на безкоштовні освітні курси, які можуть бути зараховані як результати неформальної освіти зважаючи на те, що в розділі “політика оцінювання” деякі НПП інформують здобувачів про таку можливість.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Здобувачам освіти доступна інформація щодо науково-практичних заходів та можливостей участі в академічній мобільності; заходах, які проводяться під час реалізації міжнародних грантових проєктів. НПП приймають участь у міжнародних стажуваннях та грантових проєктах. Інформація про ОК подається для здобувачів у формі силабусів, які мають відмінності в частині обов'язкових структурних елементів, в списку рекомендованої літератури використовуються джерела опубліковані в країні агресорі.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів і критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими. Ознайомитись із загальноуніверситетськими вимогами щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання можна з Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів (<http://surl.li/ddfha>), Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях (<http://surl.li/dmnhd>), Положення про дистанційне навчання (<http://surl.li/bexcg>) та Положення про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування (<http://surl.li/dmnhh>). Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль проводиться під час семінарських чи інших видів практичних занять у формах письмового та/чи усного опитування, перевірки та захисту робіт, виступів, тестування тощо. Підсумковий контроль здійснюється у формі контрольної роботи (тесту), семестрового іспиту, захисту звітів з практики, курсових робіт, атестації. Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів за поточний контроль з екзаменаційних ОК – 40, за підсумковий контроль – 60. З ОК, де форма контролю залік, усі бали (макс. – 100) набираються за результатами поточного контролю. Контрольні роботи проводяться за класичною процедурою (написання відповідей) або у формі тестування на електронних платформах Office 365 (Forms), (комп'ютерного) тестування. Залік виставляється здобувачеві автоматично, якщо ним виконано усі види передбачених силабусом освітнього компонента робіт та одержано 60 або більше балів. Оцінка за іспит може теж виставлятися автоматично (без складання іспиту) за результатами поточного контролю і модульної контрольної роботи (тесту) у разі, якщо здобувач успішно виконав усі передбачені силабусом завдання, набравши при цьому 75 або більше балів. В іншому випадку або при бажанні студента підвищити свій рейтинг складання екзамену є обов'язковим. При цьому результати контрольної роботи (тесту) анулюються, а студент на іспиті може знову одержати до 60 балів. Повторне складання іспитів з кожного ОК допускається не більше 2-х разів. На завершальному етапі навчання здійснюється захист кваліфікаційної роботи. НПП на першому занятті здійснюють інформування здобувачів щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання. Ознайомитись з даною інформацією можна у силабусах ОК. На відміну від нормативних ОК, інформація щодо ВК здійснюється на презентації ВК окремими кафедрами. Відсутність здобувача на презентації ускладнює отримання ним інформації щодо особливостей вивчення ВК та системи оцінювання, оскільки частина силабусів за ВК відсутні на сторінках кафедр ЗВО, а є можливість ознайомлення лише з короткою інформацією про ОК (зокрема <http://surl.li/gcowj>). На ОП проводяться опитування щодо отримання інформації про контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів. 71,4% здобувачів вищої освіти зазначили, що отримують інформацію «з РП або силабусу ОК» (<http://surl.li/qyqob>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту атестація здобувачів за ОП здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що відображено в ОП і НП. Оформлення і порядок захисту кваліфікаційних робіт здійснюється відповідно до Положення про випускні кваліфікаційні роботи (<http://surl.li/qlqax>). Обов'язковою умовою допуску

кваліфікаційної роботи до захисту є проходження перевірки на плагіат та отримання висновку (п.5.4 Положення про випускні кваліфікаційні роботи, <http://surl.li/qlqax>). В ЗВО є підписані два договори про співпрацю з ТзОВ "Антиплагіат" №27-04/2018/28У від 27.04.2028 та №29-09/007 від 29.09.2023. Під час різних фокус груп усі учасники зазначили, що в ВНУ імені Лесі Українки застосовується програма StrikePlagiarism; межа допустимого відсотку запозичення була вказана від 50 до 80-85%. Гарант повідомив ЕГ, що в ЗВО була встановлена межа на рівні 50% і сьогодні вона переглядається у зв'язку отриманням рекомендацій від іншої ЕГ, яка провела акредитаційну експертизу в ЗВО на іншій ОП. ЕГ під час фокус групи 8, ЕГ повідомили, що в ЗВО тільки планується формування репозитарію, де будуть розмішуватись кваліфікаційні роботи. Відповідальними за перевірку на плагіат та розміщення кваліфікаційних робіт будуть відповідні працівники бібліотеки. Здійснення освітньої діяльності в дистанційному режимі регулюється Тимчасовим порядком організації і проведення в дистанційному режимі заліково-екзаменаційної сесії та державної атестації (<http://surl.li/bhlqm>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Об'єктивність екзаменаторів забезпечує, передусім, чіткість і прозорість процедур, правил і критеріїв оцінювання, з якими здобувачі ознайомлюються до або на початку проходження нормативних ОК. У інформації за ВК, яка розміщується на сторінці кафедри МЕВ та управління проектами, відсутня інформація щодо правил проведення контрольних заходів. Ознайомитись з правилами проведення контрольних заходів для таких ВК можна за умови присутності на презентації ВК, які проводяться НПП. Об'єктивність оцінювання забезпечується 1) можливістю проведення на тільки підсумкового контролю у традиційних формах (письмового або усного екзамену), але й електронного тестування (Положення, <http://surl.li/ddfha>); 2) виставлення оцінок до електронного журналу. Реалізація політики академічної доброчесності передбачає дотримання всіма учасниками освітнього процесу Кодексу академічної доброчесності (<http://surl.li/aagxg>). Випадки необ'єктивності оцінювання викладачами здобувач може повідомити через скриньку довіри (<http://surl.li/pfbwt>), або оскаржити відповідно до Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій (<http://surl.li/nrtv>). Випадків застосування цих процедур на ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ВНУ імені Лесі Українки визначені Кодексом академічної доброчесності (<http://surl.li/aagxg>), Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників, Положення про комітет з етики наукових досліджень та ін (<http://surl.li/bfvwo>). ЗВО здійснює інформування здобувачів щодо необхідності дотримання принципів академічної доброчесності, що підтверджує опитування здобувачів. 85,7% опитаних здобувачів ознайомлені із поняттям академічна доброчесність та її основними принципами, 7,1% обирають варіант відповіді «скоріше ні, ніж так» (<http://surl.li/bjbce>). Результати опитування здобувачів підтверджують, що академічна доброчесність у ВНУ імені Лесі Українки популяризується за допомогою «...ознайомлення з Кодексом академічної доброчесності» (42,9%), «роз'яснювальної роботи серед студентів та викладачів» (35,7%). 21,4% зазначили, що їм «важко відповісти» (<http://surl.li/bjbce>). Усі учасники фокус-груп №3,5 та зустрічі з гарантом мали відмінну позицію щодо допустимого рівня оригінальності тексту. ЕГ з'ясувала, що на момент проведення акредитаційної експертизи на випусковій кафедрі наявна практика перевірки робіт за допомогою ліцензійної програмного сервісу «Strike Plagiarism». Із допущених до захисту кваліфікаційних робіт в університеті формується електронний фонд, який дає можливість здійснювати перевірку оригінальності робіт не лише на основі присутніх в Інтернет-просторі публікацій, а й раніше виконаних здобувачами робіт. За умови виявлення порушення принципів академічної доброчесності будь-який учасник освітнього процесу може 1) звернутися до Комітету з етики наукових досліджень (<http://surl.li/cqlom>), який розглядає такі заяви та надає пропозиції адміністрації щодо вживання до порушників відповідних заходів або 2) повідомити через скриньку довіри (<http://surl.li/pfbwt>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність в ЗВО Кодексу академічної доброчесності, де визначено види відповідальності за порушення академічної доброчесності, а також регламентовано необхідність здійснення моніторингу дотримання членами університетської громади моральних та правових норм визначених в цьому Кодексі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

- Низька ознайомленість учасників освітнього процесу (здобувачів вищої освіти, структурних відділів, НПП) з допустимим рівнем оригінальності (унікальності) тексту. - Кваліфікаційні роботи не розміщені в репозитарії чи на сайті ЗВО. Рекомендовано здійснити заходи щодо підвищення обізнаності здобувачів та НПП щодо допустимих меж текстових збігів та наслідків порушення принципів академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи, які будуть захищені в 2024 році мають бути розміщені в репозитарії чи сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Правила проведення контрольних заходів є чіткими та зрозумілими, а здобувачі ознайомлені з механізмом їх оскарження. В Університеті популяризується політика дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу, які визначили різні відсотки оригінальності тексту, що перевіряється. Кваліфікаційні роботи не розміщуються в репозитарії чи сайті ЗВО. ОП в контексті критерію 5 загалом відповідає вимогам оцінювання якості ОП.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Професійна кваліфікація викладачів, які задіяні до здійснення ОП “Міжнародний бізнес” регулюється наступними нормативними документами: Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/fkunj>), Положення про рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів (інститутів) Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/fkumq>) та Положення щодо проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<http://surl.li/ejhzz>). Проаналізувавши дані табл. 2 ВСО, академічної мобільності, міжнародних стажувань (Додаток 6), рівня володіння іноземними мовами, рівнем не нижче В2 (Додаток 2, Додаток 15), ЕГ може констатувати відповідність НПП ОК, що дозволяє досягти поставлених цілей і ПРН ОП “Міжнародний бізнес”. ОП забезпечується 8 працівниками кафедри МЕВ та управління проектами, зокрема 3 д.е.н., проф. та 5 к.е.н., доц., а також іншими НПП, які співпрацюють з кафедрою (<http://surl.li/qmpjr>). У ЗВО проводиться рейтингування НПП. Під час фокус-груп з НПП та допоміжними структурними підрозділами, ЕГ повідомили, що у НПП є можливість здійснити порівняння здобутих показників з попередніми роками, що стимулює їх до посилення сильних та покращення слабких сторін. НПП, які викладають за ОП “Міжнародний бізнес” активно беруть участь у академічній мобільності та закордонних стажуваннях, що є елементом підвищення кваліфікації. НПП, які реалізують освітній процес на ОП проходили міжнародні стажування в наступних організаціях: Університет імені Марії Складовської-Кюрі (м. Люблін, Республіка Польща), Державною вищою професійною школою (м. Хелм, Республіка Польща), Університет в Білостоці (Польща, м.Білосток), Поморська академія в Слупську (м. Слупськ, Республіка Польща), Університет Англія Раскін (Кембридж, Челмсфорд, Велика Британія), що підтверджується сертифікатами участі НПП у закордонному стажуванні та укладеними угодами (Додаток 6 “Міжнародні стажування НПП”, <http://surl.li/errqu>). ЗВО всіляко сприяє підвищенню кваліфікації НПП, проходження ними внутрішніх та міжнародних стажувань, що підтверджено рядом укладених договорів (<http://surl.li/qmpzp>). НПП активно здійснюють наукову діяльність, результати якої публікуються не тільки у вітчизняних, але й іноземних виданнях, зокрема індексованих в наукометричних базах даних Scopus та Web of Science (Таблиця 2, <http://surl.li/qmrcs>), а також займаються підготовкою здобувачів освіти до написання наукових праць та участі в конкурсах, що було підтверджено під час зустрічі із здобувачами.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів відбувається відповідно до Положення щодо проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<http://surl.li/ejhzz>). Актуальна інформація про вакансії і конкурси на посади НПП відображена на сайті ЗВО (<https://vnu.edu.ua/uk/advertisement>). Основні кваліфікаційні вимоги до претендентів встановлені відповідно до

Положення про порядок та основні кваліфікаційні вимоги при призначенні (переведенні) на посади науково-педагогічних працівників у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 21.10.2022 р. При прийнятті на роботу перевага надається тим особам, які за кваліфікаційними вимогами мають вищі здобутки (Зустріч з фокус-групою 8). НПП ОП активно бере участь у підвищенні кваліфікації, що підтверджено під час фокус-групи 3 і 8, а також зазначено у Таблиці 2 ВСО. Відповідний рівень кваліфікації та професіоналізму НПП можна відстежити у щорічному рейтинговому оцінюванні, яке регулюється Положенням про рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів (інститутів) Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/fkumq>) і включає оцінювання НПП за наступними складовими: кадровий потенціал, освітня і наукова складові, міжнародна академічна діяльність та інші додаткові показники (Зустріч з фокус-групою 8). Результати рейтингового оцінювання керівництвом ЗВО враховуються під час процедури обрання та переобрання НПП на вакантні посади (Зустріч з фокус-групою 8), а також виступає елементом матеріального стимулювання (Зустріч з фокус-групою 8 та гарантом). Крім того, в ЗВО проводиться щорічне рейтингове оцінювання за наслідками якого здійснюється матеріальне стимулювання. Стимулювання НПП передбачена за публікацію статей у Q1 виданнях індексованих в базах SCOPUS, захисту дисертації.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО активно залучає роботодавців до організації та реалізації ОП, що було підтверджено під час роботи з фокус групою 6. Зокрема, до участі у формуванні ОП "Міжнародний бізнес" залученими були наступні стейкхолдери: Волчок Б.А. - генеральний директор ПрАТ "СКФ Україна", Ульянов Д.Ю. - директор з продажів Atlas Magnetics Co, Корецька Л.А. - керівник HR ТзОВ "Вілк Україна", Киричук В.В. - віце-президент Волинської торгово-промислової палати та інші зацікавлені сторони. Зокрема, Корецькою Л.А. було запропоновано замінити вивчення дисципліни "Творчий феномен Лесі Українки" на дисципліну "Вступ до фаху МЕВ", що було виконано. Інші роботодавці рекомендували зосередитися на більшій кількості годин практичних занять та посилення дисциплін практичними кейсами з бізнесу, що також було забезпечено гарантом при формуванні ОП. ЗВО також співпрацює з іншими роботодавцями, які залучаються до обговорення ОП та удосконалення навчальних дисциплін (Слободян В.Я. - директор ТзОВ "Фреш Рітейл", Бальбуза В.М. - директор департаменту зовнішніх зносин, залучення інвестицій та з питань туризму і курортів Волинської обласної державної адміністрації, Панібрац В.С. - фінансовий директор ТзОВ "Західпромпак", Грачов Д.В. - директор ТзОВ "БК ІНТЕР-БУД" тощо). При зустрічі з фокус групою 5 було зазначено про факти проходження виробничої практики на підприємствах вищевказаних роботодавців, де здобувачі освіти мають можливість застосування теоретичних знань у практичній діяльності (Додаток 8 та 16 "Накази на проходження виробничої практики здобувачами освіти"). Факти підтвердження знаходяться у відеоматеріалах роботи з фокус групою 5.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до читання лекцій, що було підтверджено при зустрічі з фокус-групою 6. Зокрема, Киричук В.В. зауважив, що студенти мають ознайомчі екскурсії у Волинській торгово-промисловій палаті, в рамках яких читаються лекції про міжнародну діяльність і міжнародні економічні відносини. Також Ульянов Д.Ю. додав, що читав лекцію на запрошення д.е.н., проф. Бояра А.О. на тему: "Експорт та імпорт у міжнародному бізнесі". Керівником HR ТзОВ "Вілк Україна" Корецькою Л.А. зазначено участь в обговоренні ОП "Міжнародний бізнес", оцінюванні ОП, внесенні рекомендацій до ОП, "які були успішно почуті" та читанні лекції для здобувачів освіти ОП на тему: "Міжнародний бізнес та реалії українських підприємств на міжнародній арені".

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Партнерами ЗВО і кафедри МЕВ та управління проектами є Інститут регіональних досліджень НАН України, громадська організація «Всеукраїнська організація економістів-міжнародників», громадська організація «Спілка економістів України», Волинська Обласна адміністрація, Волинська Торгово-Промислова палата тощо. Кафедра міжнародних економічних відносин та управління проектами співпрацює з колективами навчальних і наукових закладів інших країн, зокрема, з факультетом міжнародних відносин Університету імені Марії Склодовської - Кюрі (м. Люблін, Республіка Польща), Державною вищою професійною школою (м. Хелм, Республіка Польща), Вищою школою управління (м. Лодзь, Республіка Польща), Вищою школою державного управління (м. Хелм, Республіка Польща), Брестським державним університетом імені Пушкіна (м. Брест, Республіка Білорусь) (<http://surl.li/qnqtv>). У 2021-2024 рр. здійснюється реалізація грантового проекту "Сталий, інклюзивний та розумний розвиток в умовах процесу децентралізації: досвід ЄС" в рамках програми ЄС Erasmus+ (Jean Monnet Chair) (<http://surl.li/gafgi>). У 2022-2025 рр. здійснюється реалізація грантового проекту "Волинський центр європейських студій: зелене та безпечне суцільство" в рамках програми ЄС Erasmus+ (Jean Monnet Center of Excellence) (<https://jmcoevces.wordpress.com/>). Зокрема, результатами професійного розвитку НПП є участь у спільних міжнародних конференціях і семінарах, обмін науковою і методичною інформацією, особисті контакти. Результатами, підвищення кваліфікації та міжнародних стажувань НПП є отримання сертифікатів учасників, зокрема Корнелюк О. у 2020 р. (Університет

імені Марії Склодовської - Кюрі, м. Люблін, Республіка Польща), Науменко М. у 2023 р. (Університет імені Марії Склодовської - Кюрі, м. Люблін, Республіка Польща), Кицюк І. у 2022 р. (Економічний університет Кракова, м. Краків, Республіка Польща), Кухарик В. у 2022 р. (Університет Мічигану, м. Мічиган, США), Скороход І. у 2021-2022 рр. (Центр Підприємництва, м. Лодзь, Республіка Польща) та інші (Додаток 6 "Міжнародні стажування НПП"). Представлені сертифікати міжнародного стажування вказують лише на участь у тренінгах та роботі над спільними груповими проектами, і жоден з них не підкреслює викладання НПП у закордонних ЗВО. Підвищення кваліфікації НПП ЗВО регулюється Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/fkunj>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Підвищення кваліфікації та розвиток викладацької майстерності регулюється Положенням про організацію та проведення сертифікатних курсів у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qonbd>). У ЗВО діє Мовний центр "СВІТ" створений на факультеті міжнародних відносин (<http://surl.li/errqu>). Центр пропонує послуги у галузі навчання іноземним мовам та перекладу, комп'ютерним технологіям, організації навчання, відпочинку та подорожей за кордоном. Таким чином, НПП ЗВО мають можливість підвищення та вдосконалення викладацької майстерності шляхом опанування іноземної мови. Результатом підтвердження участі у мовних курсах є отримання сертифікатів B2 з іноземної мови працівниками кафедри МЕВ та управління проектами: Бояр А.О. (2019 р.), Вознюк Є.В. (2019 р.), Кицюк І.В. (2019 р.), Корнелюк О.А. (2019 р.), Кухарик В.В. (2019 р.), Масицька Т.Є. (2018 р.), Скороход І.С. (2016 р.) та інші (Додаток 2 "Сертифікати на рівень B2"). З 01.03.2022 р. до лютого 28.02.2025 р. на факультеті міжнародних відносин буде реалізовуватися проєкт "Стратегічні комунікації ЄС: протидія деструктивним впливам" програми ERASMUS+ напряму Жана Моне в рамках якого організуються тренінги, круглі столи та воркшопи як для НПП, так і здобувачів освіти (<http://surl.li/errqu>). ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності також через організацію круглого столу «Від конфлікту до розбудови миру: виклики і досвід регіону» та міжнародну сертифіковану навчальну програму "Школа інновацій та соціального підприємництва". Дану інформацію можна побачити на сайті факультету міжнародних відносин (<http://surl.li/errqu>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Освітня кваліфікація НПП відповідають п.36-38 Ліцензійних умов, теми їх публікацій відповідають за тематикою ОК. Рівень володіння англійською мовою підтверджується сертифікатами B2. НПП проходять міжнародні стажування та приймають участь в міжнародних проєктах. На даний час викладачі кафедри МЕВ та управління проектами реалізують два міжнародні проєкти ("Сталий, інклюзивний та розумний розвиток в умовах процесу децентралізації: досвід ЄС" в рамках програми ЄС Erasmus+ (Jean Monnet Chair) (<http://surl.li/gafgi>) та "Волинський центр європейських студій: зелене та безпечне сусідство" в рамках програми ЄС Erasmus+ (Jean Monnet Center of Excellence) (<https://jmcoevces.wordpress.com/>)). У ЗВО проводиться щорічне рейтингове оцінювання за наслідками якого здійснюється матеріальне стимулювання. Стимулювання НПП передбачена за публікацію статей у Q1 виданнях індексованих в базах SCOPUS, захисту дисертації. Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу підсилює практичні навички здобувачів освіти та спрямовує пристосування до реалій бізнес середовища. Рівень кваліфікації та професіоналізму НПП відстежується у щорічному рейтинговому оцінюванні, яке виступає елементом матеріального стимулювання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Сертифікати міжнародного стажування НПП кафедри МЕВ та управління проектами вказують лише на їх участь у тренінгах та роботі над спільними груповими проектами, і жоден з них не підкреслює викладання НПП у закордонних ЗВО. ЕГ рекомендує, підсилити академічну мобільність не тільки участю у навчальних тренінгах, але і брати участь у викладацькій мобільності.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП «Міжнародний бізнес» відповідає критерію 6. НПП ВНУ імені Лесі Українки активно забезпечують підвищення кваліфікації як на вітчизняних, так і міжнародних організаціях, підтвердженням чого виступають відповідні сертифікати та робота з фокус групами 5 та 8. Відповідний рівень кваліфікації та професіоналізму НПП можна відстежити у щорічному рейтинговому оцінюванні, яке включає: кадровий потенціал, освітня і наукова складові, міжнародна академічна діяльність та інші додаткові показники. Результати рейтингового оцінювання керівництвом ЗВО враховуються під час процедури обрання та переобрання НПП на вакантні посади, а також виступає елементом матеріального стимулювання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами аналізу матеріально-технічних ресурсів ЗВО, ЕГ пересвідчилась їх відповідності для забезпечення навчального процесу за ОП. В цілому фінансові та матеріально-технічні ресурси гарантують досягнення цілей та ПРН на ОП. Освітня діяльність за ОП здійснюється в головному корпусі А, корпусах С,В,С,Н. Лекційні аудиторії обладнані стаціонарними мультимедійними пристроями. Крім того, на кафедрі є 2 переносні мультимедійні проектори. Кожен факультет має аудиторію обладнану інтерактивною дошкою. В корпусах, де здійснюється освітня діяльність на ОП на кожному поверсі організовані зони для відпочинку та підготовки здобувачів. Бібліотека ЗВО розташована неподалік від навчальних корпусів. Її фонд налічує понад 799 тис. примірників документів і є базою для навчання та досліджень за ОП. В бібліотеці здійснюється передплата періодичних видань, які відповідають фаховому спрямуванню ОП. Діє електронний каталог та репозитарій. За результатами загальноуніверситетського опитування «Щодо забезпечення необхідними навчальними матеріалами?» 78,6% здобувачів зауважили про їхню доступність, 7,1% - не згодні, 14,3% - не визначилися (<http://surl.li/bjbce>). Для більшості дисциплін ОП розроблені силабуси, які розміщуються у вільному доступі на сторінці кафедри. Наприклад, не всі нормативні ОК ОП2022 (<http://surl.li/qiwwm>) та ОП2023 (<http://surl.li/naljx>) розміщені у вільному доступі. Жодний силабус ВК кафедри МЕВ та управління проєктів не розміщений у вільному доступі на сайті кафедри, за ВК наводиться лише коротка інформація. Відповідно до проведеного аналізу силабусів ОК та інформації про ВК ОП, ЕГ спостерігається неповного доступу до навчально-методичних матеріалів за ОП. Здобувачі та НПП ОП, користуються ліцензованим програмним забезпеченням MS Office 365 та Windows. Під час освітньої діяльності НПП також використовуються безкоштовними програмами Microsoft Teams та OpenTest. При проведенні опитування здобувачів, з'ясовано, що на запитання «Чи відповідає Вашим освітнім потребам комп'ютерне забезпечення освітнього процесу у ВНУ ім. Лесі Українки?» 50% студентів відповіли «так», 14,3% - не погодилося, 35,7% - не визначилися (<http://surl.li/bjbce>). Дане опитування є загальноуніверситетським та не проводиться в розділі факультетів, ОП. У ЗВО виконані мінімальні вимоги для здійснення освітньої діяльності для осіб з особливими освітніми потребами (наявні пандуси, ліфти). Декан факультету міжнародних відносин зазначила, що за умови навчання здобувача з особливими потребами навчальні заняття за потреби проводяться на 1-му поверсі. Особи з особливими освітніми потребами на ОП не навчаються. У ЗВО функціонують актові зали, 5 гуртожитків, 12 спортзалів, стадіони, спортмайданчики, реабілітаційна клініка тощо (<http://surl.li/evhrc>). Для проведення конференцій, наукових та інших заходів та практик використовується база практик – табір Гарт. В усіх зазначених корпусах є доступ до Інтернету. У структурі Університету є свої укриття, для здобувачів ОП є окреме укриття.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ до бібліотеки, інформаційних ресурсів, лабораторій, навчальних і спортивних баз та іншої інфраструктури, наявної в Університеті, є вільним і безоплатним для всіх учасників освітнього процесу, що підтверджено під час фокус груп 1, 4, 5, 7. НПП та гарант зазначили, що в ЗВО є безоплатний доступ до мережі Wi-Fi. Здобувачі мають змогу висувати свої пропозиції стосовно поліпшення матеріально-технічної бази під час зустрічей з адміністрацією, органами студентського самоврядування та опитувань. Проте, під час опитувань здобувачам прямо не ставиться питання щодо рівня їх задоволення матеріально-технічною базою, а визначається їх розуміння «освітнього середовища», зокрема і матеріально-технічного забезпечення. Результати опитування показали, що 65,9% опитаних розуміють забезпечення безпеки освітнього середовища як наявність укриття у навчальному корпусі (гуртожитку), а інші 44,3% – наявність сучасно обладнаних навчальних корпусів. Освітнє середовище здобувачі освіти асоціюють як «достатньо розвинена інфраструктура ЗВО (навчальні корпуси, матеріально-технічне, інформаційне, методичне забезпечення освітньої діяльності)» – 85,2%; «комунікаційний простір університету» – 38,1%; «середовище, прихильне до студента» – 32%.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Забезпечення безпечних умов учасникам освітнього процесу Університету регламентується Статутом ВНУ імені Лесі України (<http://surl.li/pnoo>). Приміщення Університету відповідають санітарним нормам, вимогам пожежної безпеки та охорони праці. Корпуси Університету обладнані спеціальною пропускнуою системою за індивідуальними перепустками та контролюється охороною. В Університеті створено мінімальні умови для навчання здобувачів з особливими потребами (пандуси). Зі здобувачами проводяться інструктажі, навчання з питань цивільного захисту, безпеки життєдіяльності, надання першої домедичної допомоги. Для здобувачів систематично проводяться навчання з цивільного захисту, інструктажі з техніки Університет щодня надає консультації, психологічну підтримку в умовах війни всім зацікавленим особам. Організація безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану здійснюється відповідно до Положення про організацію безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану (<http://surl.li/escvyt>). У ЗВО та гуртожитках є укриття. ЕГ було продемонстровано укриття факультету міжнародних відносин, яке обладнане вказівниками за якими потрібно слідувати в разі оголошення повітряної тривоги, місця для сидіння, наявність питної води та аптечки.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітньо-організаційна підтримка здобувачів з приводу адміністративних питань та освітнього процесу здійснюється працівниками деканату, бухгалтерії, ректорату або інших структурних підрозділів ЗВО. Також організаційна підтримка здобувачів, забезпечується органами студентського самоврядування. Зокрема, студентська рада факультету представляє побажання та зауваження здобувачів під час періодичного перегляду ОП. Окрім цього органи студентського самоврядування та представники наукового товариства здійснюють організацію наукових та соціальних заходів. Інформаційна підтримка здійснюється через сайт ЗВО, факультету міжнародних відносин, а також сайтів інших структурних підрозділів. Ознайомитись з напрямками підтримки зазначених структурних підрозділів ЗВО можна на сайті у вкладці “куди звернутися студенту, якщо?” (<http://surl.li/ewafq>). Інформаційно-методичну підтримку надає бібліотека (<https://library.vnu.edu.ua/>). Інформація, що безпосередньо стосується ОП розміщується на сторінці кафедри МEB та управління проектами. Комунікаційна підтримка забезпечується через офіційні канали та сайт ЗВО, сторінки факультету (<http://surl.li/bhvpn>), випускової кафедри (<http://surl.li/bhvpr>), корпоративну пошту університету, сторінки кафедри в соцмережах (<http://surl.li/biahp>) тощо. Соціальну підтримку забезпечують органи студентського самоврядування (<http://surl.li/pnnh>) шляхом моніторингу соціальних проблем студентства. Органи студентського самоврядування вирішують питання захисту прав та інтересів здобувачів вищої освіти, проблем їхнього навчання, побуту та дозвілля, забезпечують зворотний зв'язок з адміністрацією ЗВО, тобто вирішують усі питання студентського життя в межах їх компетенції (Положення про студентське самоврядування <http://surl.li/beume>). Соціальна підтримка здобувачів здійснюється також шляхом надання соціальних стипендій дітям-сиротам та дітям позбавленим батьківської опіки, здобувачам з інвалідністю I-III групи, студентам, які брали безпосередню участь у АТО (або їхні батьки), студентам, які зареєстровані як внутрішньо переміщені особи, студентам із малозабезпечених сімей, студентам, які мають статус дітей шахтарів (Положення про соціальну політику ВНУ імені Лесі Українки <http://surl.li/bemqj>). Соціальну стипендію отримує студент групи МіБ-31а Т.Кравчук. Консультативну підтримку забезпечують куратори академічних груп, НПП, гарант, декан факультету та, за потреби, структурні підрозділи університету. 67% здобувачів освіти кількість консультацій з ОК вважають достатньою, 23% - не задумувались над цим питанням. Випускова кафедра працює над покращенням механізму консультування з ОК, оскільки 9% респондентів відчуває нестачу такого консультування (<http://surl.li/hihiy>). Консультативну підтримку також здійснює психолог, який працює у відділі молодіжної політики та соціальної роботи (Положенням про психологічну роботу у ВНУ імені Лесі Українки <https://v.gd/eZT2q2>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Серед здобувачів на ОП «Міжнародний бізнес» осіб з особливими освітніми потребами немає. Регулювання процесу освітньої діяльності для осіб з особливими потребами здійснюється відповідно до п.9.12 Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) рівні та другому (магістерському) рівнях (<http://surl.li/dmnhd>). При ВНУ імені Лесі Українки відкрито інклюзивний хаб, що є творчим простором, у якому діти та молодь з інвалідністю можуть проводити час, всебічно розвиватися, комфортно почуватися в соціумі (<https://is.gd/VNV4wb>). Під час огляду матеріально-технічної бази, ЕГ продемонстрували інклюзивний хаб та повідомили, що його діяльність не спрямована на залучення осіб з особливими освітніми потребами до навчання в ЗВО. Входи до усіх навчальних корпусів облаштовано пандусами, у разі необхідності осіб з особливими потребами можуть супроводжувати студенти-волонтери. За потреби, освітні заняття проводяться виключно на першому поверсі.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В Університеті реалізується чітка та зрозуміла політика врегулювання конфліктних ситуацій, яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу, що регулюється Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій (<http://surl.li/nrtv>). Положення визначає порядок і процедури врегулювання конфліктних ситуацій у таких сферах: конфлікту інтересів; дотримання прав людини за ознакою раси, релігії, протидії гендерній дискримінації; врегулювання конфліктів у навчальному та освітньому процесі; протидії сексуальним домаганням, булінгу та врегулювання конфліктів у міжособистісних стосунках суб'єктів освітнього середовища. В університеті реалізуються заходи, що спрямовані на виявлення, запобігання та протидію корупції та хабарництву. Ці заходи регулюються наказом ректора «Про деякі питання запобігання корупції у ВНУ імені Лесі Українки» (<http://surl.li/bhlou>). Розроблено також Антикорупційну програму (<http://surl.li/bihnu>), яка є обов'язковою до виконання усіма працівниками ЗВО та здобувачами освіти. Проінформувати керівництво ЗВО про конфліктні ситуації можна через фізичну (<http://surl.li/pfbwt>) та електронну скриньку довіри (<http://surl.li/bervq>). Заходи щодо попередження корупції здійснюються через ознайомлення учасників освітнього процесу із відповідними нормативними документами ЗВО, проведення бесід та роз'яснювальних робіт кураторів зі здобувачами. Питання щодо проявів корупції та хабарництва включаються до соціологічних опитувальників здобувачів і НПП. Результати таких опитувань розглядаються на засіданнях колегіальних органів факультету та університету. Під час реалізації ОП «Міжнародний бізнес» конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією та ін., виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічне забезпечення Університету забезпечує реалізацію ОП. ЗВО надає безоплатний доступ до ліцензованого програмного забезпечення (MS Office 365 (Microsoft Teams), Windows); мережі Інтернет, в т.ч. Wi-Fi; безоплатних програм OpenTest. Лекційні аудиторії обладнані стаціонарними мультимедійними пристроями, а на кафедрі є два переносні проектори. Кожен факультет має аудиторію обладнану інтерактивною дошкою. Бібліотечні фонди за ОП щорічно поповнюються. На кожному поверсі організовані зони для відпочинку та підготовки здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЗВО має практику анкетування здобувачів, проте в опитуванні “Освіта очима студентів” відсутні питання щодо оцінки рівня задоволеності здобувачів матеріально-технічним забезпеченням. ЕГ рекомендує, включити до опитування, яке уже проводиться в ЗВО, питання щодо визначення рівня задоволення здобувачами матеріально-технічним забезпеченням.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Університет надає здобувачам ОП можливості комунікації у вигляді інформаційної, організаційної, соціальної, консультативної підтримки. ЗВО створює мінімальні умови для осіб з особливими потребами. В ЗВО використовується ліцензійне програмне забезпечення, а також безкоштовні програми. Усі лекційні аудиторії обладнані стаціонарними мультимедійними пристроями, а також НПП кафедри використовують 2-ва переносні мультимедійні проектори, які зберігаються на кафедрі. Кожен факультет має аудиторію обладнану інтерактивною дошкою. Опитування щодо задоволеності рівнем матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу на ОП не проводяться. Загалом ОП відповідає критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд ОП у ВНУ імені Лесі Українки регулюються Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття ОП (<http://surl.li/nruc>) і Порядком формування ОП та НП підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим) рівнями денної та заочної форм навчання (<http://surl.li/bgmmm>). На основі аналізу ОП, було визначено зміни, які

були внесені до ОП: 2020 р. - зміни відбулася у зв'язку із появою стандарту ВО; 2021 р. - 1) до циклу нормативних дисциплін було перенесено ОК Вступ до фаху, Дипломатичний протокол і діловий етикет, Перша іноземна мова; 2) запровадження нових ОК Облік і аналіз ЗЕД, Економіка фірми; 3) зміна к-ті кредитів за ОК (Міжнародне право, Міжнародна інформація та суспільні комунікації, Друга іноземна мова, Теорія МЕВ, Економіка та зовнішньоекон. зв'язки України, Міжнародні валютно-кредитні та фінансові відносини, Менеджмент та маркетинг у МБ; 4) перейменування ОК: Теорія і практика перекладу→Бізнес-переклад (із зазначенням мови), Математика для економістів та економічне моделювання→Математика та статистика для економістів, Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародному бізнесі→Бізнес-аналітика; 5) ліквідовано: Іноземна мова спеціальності, Організація та ведення МБ; 6) уніфіковано к-ть кредитів для всіх ВК; 2022 р. - 1) зменшення к-ті кредитів на опанування ОК (Україна в європейському історичному та культурному контекстах, Теорія МЕВ, Бізнес-комунікації, Перша іноземна мова, Регулювання та безпека міжнародного бізнесу, Облік і аналіз ЗЕД; 2) збільшення к-ті кредитів на опанування ОК Друга іноземна мова, Теорія МЕВ, Дипломатичний протокол і діловий етикет, Математика та статистика для економістів, Менеджмент та маркетинг у МБ; 3) заміну ОК Творчий феномен Лесі Українки на Основи критичного мислення; 4) запровадження ОК Перекладацька практика; 2023 р. - 1) заміна Основи критичного мислення на Філософія; 2) збільшилось к-ть кредитів на вивчення ОК Українська мова (як іноземна), Математика та статистика для економістів, Перекладацька практика та 3) скоротилась на Регулювання та безпека МБ, Мікро- та макроек. в МБ, Світова екон. та кон'юнктура світових ринків. У витягах з протоколів кафедри наданих ЕГ, зафіксовано менша кількість змін до ОП (витяг з протоколу засідання кафедри №9 від 12.05.2020, №9 від 2.04.2021, №6 від 4.04.2023).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі мають можливість надавати пропозиції щодо змісту, цілей тощо ОП через представників в органах студентського самоврядування та онлайн форм (Microsoft Forms (office.com)). До складу робочої групи з розробки ОП також включені здобувачі (<http://surl.li/pghla>, <http://surl.li/gcslt>), проте вони залучаються до деяких засідань кафедр, коли відбувається обговорення ОП (підтверджено на основі наданих витягів з протоколів кафедри). Зокрема, здобувачі були запрошені на засідання кафедри тільки під час обговорення ОП 2021, що підтверджено витягом з протоколу кафедри №9 від 2.04.2021. Пропозицій під час участі в засіданні кафедри з обговорення змін до ОП та НП здобувачі не здійснювали (витяг з протоколу кафедри №9 від 2.04.2021). Під час обговорення ОП 2020 на засіданні кафедри було розглянуто пропозиції анонімних здобувачів ОП "Міжнародний бізнес" та "Міжнародні економічні відносини", які надали пропозиції через форму онлайн-опитування. У витязі з протоколу кафедри №9 від 12.05.2020 р. чітко не було зафіксовано, здобувачі якої ОП надавали пропозиції, які розглядалися. На зустрічі з гарантом або куратором здобувачі мають можливість висловити свої пропозиції щодо вдосконалення ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ВНУ імені Лесі Українки створено та реально функціонує Рада роботодавців, що було підтверджено під час фокус-групи із роботодавцями. Комунікація з роботодавцями відбувається на різних офіційних заходах, а також в рамках укладених договорів про співпрацю, проходження здобувачами практичної підготовки та реалізації освітньої діяльності з елементами дуальної освіти. Зокрема, під час підписання договорів про співпрацю та в очних зустрічах гаранта ОП з Гендиректором «СКФ Україна» Б.Волчком та заступником директора Волинської ТПП В.Киричуком було запропоновано "... більше розвивати практичну складову освіти, розширити перелік дисциплін, зорієнтованих безпосередньо на формування компетенцій у сфері міжнародного бізнесу". В ухвалі засідання кафедри було зафіксовано рішення щодо необхідності внесення змін до структури ОК ОП (витяг з протоколу засідання кафедри №9 від 2.04.2021). Проте, серед наданих на запит ЕГ, витягів з протоколів кафедри, де було зафіксовано процес обговорення та прийняття рішення щодо доцільності внесення змін до ОП, жодного роботодавця не було зазначено серед учасників засідань кафедри.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Перший випуск за ОП "Міжнародний бізнес" було здійснено у червні 2022 р. Збирання, аналіз та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників у ВНУ імені Лесі Українки, здійснюється Асоціацією випускників (<http://surl.li/bhrfc>). Комунікація із випускниками ОП також відбувається через сторінки кафедри у соціальних мережах (<http://surl.li/qrdwx>, <http://surl.li/gcwew>); комунікацію відповідальної особи (доц. А. Козак) по роботі з випускниками факультету міжнародних відносин; особисті контакти і зв'язки викладачів кафедри. На факультеті міжнародних відносин у рамках проведення Тижня факультету регулярно організовуються зустрічі з випускниками (<http://surl.li/pavkd>, <http://surl.li/pgth>). Випускники ОП кафедри та факультету разом з іншими стейкхолдерами запрошуються до обговорення чинних ОП кафедри (<http://surl.li/bebma>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Моніторинг та координація освітньої діяльності щодо забезпечення якості освіти за усіма ОП ВНУ імені Лесі Українки здійснюється навчально-методичним відділом забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/oagf>). Фахівці навчально-методичного відділу забезпечення якості вищої освіти та навчального відділу проводять зустрічі та консультації із гарантами, завідувачами кафедр та робочими групами з метою інформування про зміни та доповнення у нормативно-правовій базі, а також проводять обговорення проблемних моментів, які виникають під час створення/оновлення ОП (<http://surl.li/bhrsd>). Також в ЗВО створено Школу гарантів ОП за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим) рівнями ВО (<http://surl.li/oagf>, <http://surl.li/bhrsi>) в рамках якої відбувається підготовка гарантів ЗВО до проходження акредитаційної експертизи. Навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти та навчальний відділ здійснюють експертизу ОП та НП під час процесу їх відкриття та оновлення. На загальноуніверситетському рівні не проводиться опитування щодо якості освітньої діяльності за ОК, тому з метою отримання такої інформації на кафедрі МЕВ та управління проектами було розроблено форми зворотного зв'язку із здобувачами (<http://surl.li/bhqen>) і їх апробовано у грудні-січні 2021-2022 н.р. Результати такого опитування є доступним тільки НПП, які здійснюють освітню діяльність за окремою ОК. Опитувальник включає наступні питання: 1) чи виправдав курс ваші очікування? 2) поставте оцінку за курс (0-5), 3) які сторони дисципліни...? 4) підсумковий контроль (адекватний, забагато запитань,...), 5) ваш загальний коментар? (результати опитування надано на запит ЕГ). Оцінка НПП за принципом професійності та порядності включено до онлайн форми надання пропозицій до ОП (<http://surl.li/bebma>). З метою необхідності провадження освітньої діяльності під час пандемії COVID-19 та воєнних дій НПП освоїли елементи дистанційно-електронної роботи зі студентами, використовуючи для цього здебільшого хмарний сервіс MS Office 365 Education, рідше платформу Moodle та ін.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зауваження після попередніх акредитацій на даній ОП не враховувалися, оскільки ОП проходить первинну акредитацію. Робоча група ОП врахувала пропозиції надані ЕГ, які проводили акредитаційну експертизу інших ОП ЗВО. За останні два роки проводилась активна робота щодо: 1) поширення інформації серед здобувачів про можливості перезарахування результатів навчання, здобутих у формальній, неформальній освіті та інформальній освіті; 2) ознайомлення здобувачів з політикою академічної доброчесності та важливості її дотримання; 3) проведення опитувань стейкхолдерів; 4) розширення переліку баз практик та запровадження освітньої діяльності з елементами дуальної освіти; 5) покращення матеріально-технічної бази (придбано два ноутбуки, комп'ютер, принтер, вебкамеру та мультимедійний проектор). Відповідно до зауважень, висловлених під час акредитації ОП "Міжнародні відносини" на першому (бакалаврському) рівні ВО у 2023 р. було замінено ОК "Основи критичного мислення" на ОК "Філософія".

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Відповідно до розділу 7 Статуту ВНУ імені Лесі Українки контроль за якістю роботи педагогічних, науково-педагогічних, наукових та інших працівників здійснює ректор. НПП в свою чергу мають можливість обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість освітнього процесу (розділ 6 Статуту ВНУ імені Лесі Українки) (<http://surl.li/bfvxo>). Моніторингом якості вищої освіти займається Навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти, який здійснюється на основі оцінки результатів опитувань здобувачів освіти проведеного в рамках проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic IQ)» (<http://surl.li/dfzpk>) та «Соціальна адаптація студентів-першокурсників до освітнього процесу у ЗВО» (на сайті відділу актуальне посилання на результати опитування, що проводилось 16.11.2022 - 16.12.2022 року <http://surl.li/qtcfm>, 31.10.2023-20.11.2023 <http://surl.li/qjkxz>). Крім того, навчально-методичний відділ забезпечення якості ВО консультує гарантів і розробників ОП (Школа гарантів і т. п.), здійснює внутрішній аудит ОП. Моніторинг та контроль за реалізацією ОП здійснює декан та заступники декана факультету МВ, Вчена рада та Науково-методична комісія. Навчальний відділ, науково-методична рада здійснюють планування, організаційно-методичне забезпечення та контроль за організацією навчання. Відділ «ЦІТІКТ» (<http://surl.li/bhsal>) формує політику щодо застосування ІКТ, технічних засобів навчання, підвищує фахову компетентність викладачів щодо здійснення дистанційного та онлайн-навчання. Відділ охорони праці забезпечує безпеку освітнього середовища; господарська частина відповідає за матеріально-технічне, а бібліотека за інформаційно-методичне забезпечення; НДЧ координує наукові дослідження та питання академічної доброчесності; відділ міжнародних зв'язків – забезпечує міжнародну академічну мобільність та проектно-грантову діяльність. НПП залучаються до процедур забезпечення якості ОП на всіх етапах її реалізації: розробки (члени робочої групи), обговорення і затвердження (участь у засіданнях кафедри, вченої ради факультету та університету, подають пропозиції через форми зворотного зв'язку, рецензування), моніторинг (взаємовідвідування занять), перегляду та оновлення ОП (участь в засіданнях кафедри). НПП, які здійснюють освітній процес на ОП працюють над підвищенням свого професійного рівня (підтверджено на основі таблиці 2,

ВСО). Здобуті знання та навички вони застосовують для підвищення якості своєї роботи за ОП (підтвердження під час фокус-групи №5).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Збір та аналіз інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми здійснюється не лише на основі підтримання особистісних контактів НПП із випускниками, але й через створення відповідних органів (Асоціації випускників) та комунікацію з уповноваженою особою (на факультеті міжнародних відносин такою особою є доц.А.Козак). Фахівці навчально-методичного відділу забезпечення якості вищої освіти та навчального відділу проводять зустрічі та консультації із гарантами, завідувачами кафедр та робочими групами з метою інформування про зміни та доповнення у нормативно-правовій базі, допомагають у підготовці до акредитаційних експертиз тощо. Рекомендації надані ЕГ, які проводили акредитаційні експертизи інших ОП ВНУ імені Лесі Українки, були враховані для покращення освітнього процесу на ОП "Міжнародний бізнес" (матеріально-технічного забезпечення, проведення опитувань тощо).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. залучення здобувачів та роботодавців до процесу перегляду ОП відбувалось з різною інтенсивністю, що підтверджується витягами із засідань кафедр МЕВ та управління проектами. Рекомендація: Забезпечити систематичне залучення здобувачів та роботодавців до процесу перегляду (надання пропозицій та обговорення) ОП на засіданнях кафедри, що стимулюватиме їх надавати власні пропозиції та приймати участь в обговоренні уже наданих пропозицій в т.ч. отриманих через форму онлайн-опитування. 2. Опитування щодо задоволеності здобувачів викладанням ОК має проводитись не лише НПП, який здійснює освітню діяльність за даним ОК. Рекомендація: запровадити на загальноуніверситетському рівні оцінювання якості викладанням ОК, які будуть проводитись до початку заліково-екзаменаційної сесії. Це дозволить забезпечити об'єктивність оцінювання здобувачем. Керівництво ЗВО зможе використати отримані результати для покращення якості освітньої діяльності. 3. Зміни внесені до ОП не в повній мірі відображені в протоколах засідання кафедри МЕВ та управління проектами. Рекомендація: при наступному перегляді ОП чітко фіксувати процедуру та результати обговорення рекомендацій щодо внесення змін до ОП, що не суперечитимуть чинному законодавству України у сфері освіти та нормативним документам ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Повна відповідність Критерію 8 наявна за підкритеріями 8.4, 8.5, 8.6, 8.7. Часткова відповідність виявлена у межах підкритеріїв 8.1, 8.2, 8.3 тому, що не всі зміни до ОП були обговорені із залученням стейкхолдерів і зафіксовані в протоколах засідання кафедри. Один раз здобувачі та жодного разу роботодавці не були долучені до обговорення змін до ОП, що зафіксовано в протоколах засідання кафедри, чим обґрунтовано Рівень В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки освітнього процесу, визначені та доступні на вебсайті ЗВО: Статут ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/bfvxo>), Колективний договір (<http://surl.li/mbqs>), нормативні документи (<http://surl.li/ptnsb>), розпорядження (<http://surl.li/qqsoj>), накази (<http://surl.li/qqsoo>). Правила та процедури є чіткими і дають змогу регулювати права та обов'язки інших учасників освітнього процесу. Майже всі документи на вебсайті ЗВО оприлюднені у новій редакції, що дає підстави вважати, що загальноуніверситетські нормативні документи вчасно оновлюються.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Проект ОП обговорення доступний у вкладці “громадське обговорення” на сайті ЗВО. Поруч з проектом ОП та НП розміщується посилання на онлайн анкету для подачі рекомендацій. Крім того, на даному сайті знаходиться архів проектів ОП та НП, які виносились на громадське обговорення починаючи з 2020 року (<http://surl.li/bpvne>). На основі аналізу архіву проектів ОП з 2020 по 2023 роки, ЕГ встановила, що проекти ОП2021 та ОП2023 не були розміщені; на сайті відсутні дати розміщені проектів ОП, що не дозволяє зовнішньому стейкхолдеру пересвідчитись щодо терміну громадського обговорення (термін громадського обговорення ОП має становити 1 місяць відповідно до п.1.3 Порядок формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у ВНУ імені Лесі Українки, <http://surl.li/qivwo>). Під час фокус-груп гарант та адміністративний персонал усно підтвердили факти оприлюднення проектів ОП. Інформація про затвержені ОП розміщується на сайті кафедри МЕВ та управління проектами у вкладці “Спеціальність 292 "Міжнародні економічні відносини" освітньо-професійна програма "Міжнародний бізнес"” (<http://surl.li/errqu>), де також розміщена онлайн форма щодо надання пропозицій до ОП (<http://surl.li/bebma>). Відповідно до інформації наведеної у ВСО проект нової редакції ОП проходить громадське обговорення (орієнтовно лютий-травень), проте в нормативних документах ЗВО конкретний термін не зазначається.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ під час аналізу ОП мала можливість ознайомитись з ОП та НП за минулі роки (<http://surl.li/errqu>), частково силабусами ОК та інформацією про ВК (<http://surl.li/gcovx>, <http://surl.li/gcowj>, <http://surl.li/qiwwm>, <http://surl.li/naljx>). На вебсайті ЗВО у вкладці “Каталог освітніх програм і вибіркового освітніх компонентів університету” також доступна інформація про ОП та її змістовні складові (<http://surl.li/bbubp>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Рівень публічності нормативної бази, задовольняє інформаційні потреби внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів та надає їм можливість прямо або опосередковано впливати на перегляд ОП з метою її відповідності потребам здобувачів вищої освіти і суспільства. Узагальнений перелік пропозицій, що були надані під час обговорення проекту ОП, виносяться на засідання кафедри, де фіксуються відповідні рішення за наданими пропозиціями (враховано/відхилено).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

В архіві проектів ОП на сайті ЗВО, що знаходиться у вкладці “громадське обговорення” проекти ОП2021 та ОП2023 не були розміщені. Розміщені проекти ОП2020 і ОП2022 не мають дати публікації. Не всі силабуси ОК та інформації про ВК знаходиться у вільному доступі на сайті ЗВО. Рекомендація: Уніфікувати підхід щодо архіву проектів ОП, що розміщується на сайті ЗВО (розміщувати усі проекти або після завершення обговорення проект ОП може бути прибраний із сайту ЗВО, оскільки його замінює затвержена ОП). Додати функцію автоматичного висвітлення дати на сайті в момент внесення змін (публікації, редагуванні інформації тощо). Силабуси ОК та інформація про ВК / силабуси ВК мають бути розміщені у вільному доступі.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Повна відповідність Критерію 9 наявна за підкритерієм 9.1 Часткова відповідність виявлена у межах підкритерію 9.2 та 9.3. Зазначені недоліки можуть бути усунені в межах дозволених термінів.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Диплом бакалавра_Адедайо Кадежо.pdf</i>	DdKNq/AyFLlw3oa4UmX7RdprHZfVutGjR2Ro53X66AY=
Додаток	<i>Диплом бакалавра_Клець Віталій.pdf</i>	HCFxAsI5jpTVis5OGB+RYjaUrJg6jWXw78oXkD94lHE=
Додаток		

	<i>Витяг з протоколу №6 від 4.04.2023.pdf</i>	CZKzNT9RCzotmBqSM5SwuugotTpyAOcbqbkYr53t7VM=
Додаток	<i>Витяг з протоколу №9 від 2.04.2021.pdf</i>	xLt/Vsf9xqoiAaVs45Gql54/8UW4mNw3tAtoSK7O9H4=
Додаток	<i>Витяг з протоколу №9 від 12.05.2020.pdf</i>	oFTPmBX1Cyuc2okYnSB2STlUuHPfeLUwgiKtKjdorYo=
Додаток	<i>Дуальна освіта_Веселовський А..pdf</i>	Q5oR19na9cCVOPZEdHwELr/09ITsPfqh2yEx22NFMuI=
Додаток	<i>Диплом бакалавра_Клець Віталій.pdf</i>	HCFxAsI5jpTVis5OGB+RYjaUrJg6jWXw78oXkD94lHE=
Додаток	<i>Теми кваліфікаційних робіт.pdf</i>	1bi6EUWHzZOCVYfY9b6cZYu1lExOvtfQYzivD2Vatws=
Додаток	<i>Наказ_практика.pdf</i>	mmgAiqRDyM4qUv2cX93a8LtdMz8YjJ64GgKsdg1UDBw=
Додаток	<i>Скріни вкладки_громадське обговорення ОП.pdf</i>	H6UJnrkjpps7M5GvUH50Cjp3JBDJui2w4hwHsLFyd5M=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Ковтонюк Катерина Володимирівна

Члени експертної групи

Лема Галина Володимирівна

Страпчук Олена Дмитрівна